

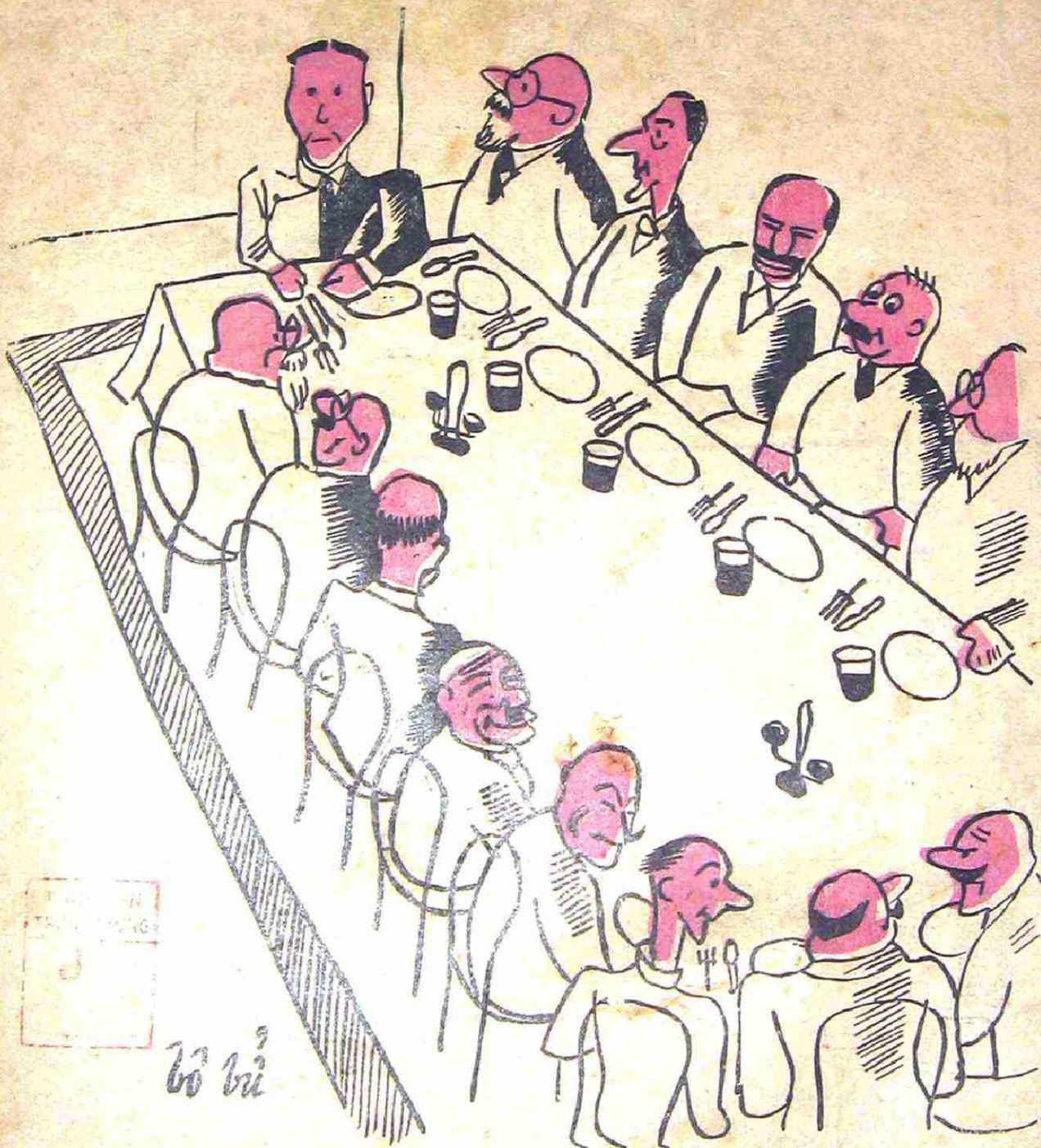
NGAY TAY

NĂM THỨ TƯ - THỨ
BẢY 22 AVRIL 1939,
SỐ 138 - GIÁ 0\$10
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ:
80, ĐƯỜNG QUAN
THÀNH - GIẤY NÓI 874

Cái khéo léo của ông Bùi Tường Chiêu

Vì ông Bùi Tường Chiêu vào làng Tây nên số người Pháp trong Hội đồng thành-phố trở nên 13 rưỡi. Thế là tránh được con số độc!

Tô Tư

TRONG SỐ NÀY: Cuộc bữa tiệc hội viên Thành phố.
Cuốn sổ tay. — Một trang vẽ vui của Tô Tư.
« Khuyên các ông quan bé » thơ vui của Tú Mỡ.

Cần phải có, cần phải biết

Quyển **Tứ** Chứng Thuyết Minh

Tứ Chứng Thuyết Minh là một người bạn của các nhà y-lý Đông, Tây.

Tứ Chứng Thuyết Minh là một thầy thuốc bảo đảm cho những người mắc : Phong, Lao, Cờ, Cách.

Tứ Chứng Thuyết Minh, mỗi nhà có một quyển, sẽ đề phòng được bệnh Lao được chu đáo. — Nếu đã mắc bệnh Lao, biết đường mà chữa thuốc, ngoài ra còn biết : Phong, Cờ, Cách là thế nào ?

Các thầy lang tây, các cô Hồng-Thập-Tự, các sinh viên trường thuốc đọc Tứ Chứng Thuyết Minh, — biết được khoa y-học Bắc

Nam chữa những bệnh Phong, Lao, Cờ, Cách như thế nào ? — Ngoài Tứ Chứng Thuyết Minh, các giới còn biết cách chữa bệnh Chó dại, bệnh Đền, bệnh Dục uất bằng thuốc Bắc Nam rất thần diệu.

Tứ Chứng Thuyết Minh, trước tác phải huy theo một thể tài riêng, — có luận thuyết, có y-án, có án-bệnh, có y-lý, có lý-dược, có tông-luận, các các đều phân minh khúc-triết, thực là một quyển sách chưa từng có, ai ai cũng nên đọc và phải đọc. Sách dày 164 trang, in rất mỹ thuật. Bán 1p00 một quyển. gửi bảo đảm thêm 0p15.

NAM NỮ BẢO TOÀN

là quyển sách Nam, Nữ thanh niên ai cũng nên đọc, — đọc nó không mắc bệnh phong linh, nếu đã mắc sẽ khỏi. Kiên thân tốt huyết, sinh con rất thông minh, mà không lặt bệnh. Thực là một quyển sách gối đầu giường của thanh niên

Nam Nữ. Bán 0p.60 một quyển, gửi bảo đảm thêm 0p 15 cước

Nam Nữ Bảo Toàn đang in lần thứ ba

Ai mua cả hai quyển T. C. T. M, N.N.B.T. được miễn tiền cước

BÁN Ở NHÀ THUỐC

LÊ HUY PHÁCH

N° 19, BOULEVARD GIA-LONG - HANOI

Các nơi mua buôn, không phải chịu tiền cước, được hưởng 25%. Phải trả tiền trước, hoặc gửi C. R. Buôn phải từ 30 quyển trở lên mới gửi, nếu sách bán không hết, có quyền trả lại, nhưng phải rất sạch rẽ mới nhận.

CIGARETTES JOB IMPORTÉES D'ALGER SOCIÉTÉ JOB ALGER MARQUE DÉPOSÉE

CIGARETTES JOB SURFINES

0,12

0,06

TUYÊN BUÔN TẠI XỨ "AN - DÊ - RI"

Coi số mạng... bằng khoa học âu tây

Ai muốn hiểu rõ đời mình ra sao, thân thế từ nhỏ đến già, công danh sự nghiệp thì kíp gửi chữ kỹ, tên họ và tuổi cho

Mtre
Khanhson

36 JAMBERT
HANOI

Nhớ gửi mandat 9 hào hoặc 15 con cò 6 xu

LE COURRIER GRAPHOLOGIQUE (Jugez les gens d'après leur écriture) là một bộ sách mà Mtre Khanhson cho ra đời để giúp những ngài nào muốn học cách coi triết lý, và có thể tự mình coi cho người khác được chóng. Sách này chia ra làm nhiều bộ, mỗi tuần ra một bộ, trong đó nói đủ về khoa học huyền bí, như cách làm bùa yêu, cách giải mộng, cách coi tử vi và địa lý. Sẽ bán rất rẻ để ai cũng mua được.

Tôi mới về...

Cách hai năm trời không quảng cáo nữa là vì tôi cần có ngày giờ để học thêm mấy khoa huyền bí về tử vi và địa lý, nay đã hoàn toàn tôi mới trở về quê hương và mở phòng coi bói để giúp bà con giải quyết những sự khó khăn về tinh thần.

Các ngài muốn hiểu rõ những điều bí hiểm trong đời các ngài như về công danh, tình duyên, vận hạn, mồ mả

thì biên thơ cho lời, gửi lên tuổi, họ, và kèm ngân phiếu làm tiền nhuận bút, trong ít bữa sẽ nhận được bản số nói đủ cả về tương lai, dĩ vãng và hiện tại.

Professeur NGÔ VI THIẾT

N. 15 voie 34 — Hanoi
(đối Hàng Than, sau chùa Hòa-giai)

Giá coi : coi quê 1p.00 — Tử vi 5p00.

MỘT PHƯƠNG LẬP BÀN
có bảo đảm chắc chắn, vững
vàng mà lại mỗi tháng, có hy
vọng trúng một Số vốn lớn

Đây là Vé mới cách thức P mà

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư bản chiếu theo chỉ dụ ngày 12 Avril 1916
Vốn đã đóng tất : 1 triệu lượng bạc và 8.000 000 quan tiền Pháp
Hội quán : 7, Đại-lộ Edouard VII ở THƯỢNG-HẢI
Hàng chính ở Đông-pháp : 26 đường Chaigneau
SAIGON, Sở thương mại Saigon 20

giúp cho qui ngài đang gây ra số vốn :

500\$	mỗi tháng đóng	1\$25	4.000\$	mỗi tháng đóng	10\$00
1.000	—	2.50	5.000	—	12.50
1.500	—	3.75	8.000	—	20.00
2.000	—	5.00	10.000	—	25.00

Vé này đang lãnh vốn mục đích (từ 500\$ tới 10.000\$) bởi cuộc xổ số hằng tháng hay là khi mãn hạn (25 năm) nếu vé không đang may trúng ra trong 300 cuộc xổ số hằng tháng.

HỘI BẢO ĐẢM 12 CUỘC XỔ SỐ MỖI NĂM

Vé tiết kiệm cách thức P đang dự cuộc xổ số hằng tháng từ tháng đầu mới mua. Như vậy nên người mua vé, chẳng những chắc chắn sẽ dựng lập nên một số vốn, mà lại có hy vọng dựng lập tức một số lời to (400 lần số tiền tháng đã góp nếu vé trúng ra trong tháng đầu)

PHẦN LỢI KHÁC CỦA VÉ TIẾT-TIỆM
của

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

ĐỒI CHỦ DỄ DÀNG, khỏi tốn hao rác rưởi chi hết.

CÓ GIÁ CHUỘC LẠI khi đóng góp được hai năm.

ĐĂNG VAY 90%, số giá chuộc vé.

ĐƯỢC BẮT ĐÓNG LẠI, trả số góp trả và tiền lời hay là gia kỳ hạn,

ĐƯỢC CHIA HƯỞNG LỜI CỦA HỘI bởi cuộc xổ số phụ hay là tăng thêm số bảo kiết.

ĐƯỢC ĐÓNG GÓP TRẢ MỘT THÁNG

Số tiền trả cho chủ vé trúng số hoặc bán
lại (tới ngày 31 DÉCEMBRE 1938) \$2 329.214,17
LIÊN LỜI đã chia ra cho người cầm vé ở
Đông-Pháp tới ngày 31 DÉCEMBRE 1938, gần 84 601,40

SỰ BẢO ĐẢM CHO VÉ TIẾT KIỆM
của

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Số tiền dự trữ (Hội cam đoan với chủ vé) tới ngày
31 Décembre 1938 \$ 2.317.813,96

Số tiền để bảo đảm số cam đoan trên đây (Tài
sản có thể trưng, động sản vận vận. 2.457.608 07

Tức là quá số tiền cam đoan được 139.794,12

Mua vé hay là hỏi điều lệ xin do nơi :

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

CHI NGÀNH (SAIGON, 26 đường Chaigneau
(HANOI, 8ter phố Tràng-thị
và nơi Đại-lý khắp cõi Đông-Pháp

BÀU CỬ

CUỘC bầu cử hội viên thành phố kết liễu: số Xã hội đại thắng, số phiếu bầu gấp hai số phiếu bên địch.

Làm cho ông Nguyễn hay Lai buồn thiu trong bộ áo thầy kiện và hai ông Nguyễn duy Thanh và Cung đình Quý than thở suốt năm canh.

Song những người buồn nhất không phải là các ông.

Lần trước, người ta đã khôn khéo lắm. Chọn nhậm vào ngày lễ. Ý chừng để cho cử tri đi chơi vịnh Hạ-long hay là vô Hả đánh giàng thếp về bỏ phiếu cho tiện việc.

Lần này, có bọn ông An, ông Lộ ra tay làm việc cho số Lai, Quý. Ở

tô chạp như bươm bươm. Hẳn là dễ mong dân thành phố có một ông thầy kiện cãi họ không mất tiền.

Nhưng các ông ấy đã làm, làm dân Hanoi với dân lý toét. Họ đã cho các ông một bài học. Gần tám trăm người trong số một ngàn cử tri đã bỏ phiếu cho ba ông Thanh, Chương và Ai.

Họ đã cả quyết tỏ cho người ta biết ý muốn của họ, ý muốn có một số hội viên Annam ngang với số viên Pháp. Đó cũng là ý muốn chung của hết thảy 15 vạn người Annam sống trong thành phố Hanoi, ý muốn hợp với công lý, với lẽ phải.

Nhưng công lý, lẽ phải, không biết có lưu lại đất nước vô duyên này chăng?

Hoàng-Đạo

CÂU CHUYỆN

hàng tuần

ĐƯC theo đuổi công cuộc xâm lược. Thôn tính Áo, bảo hộ Tiệp, nuốt Mémel, đàn áp Lỗ. Và đương toan cướp Danzig, ngấp nghề Ba-lan thì bỗng ông Roosevelt ném ra thế giới dự định một cuộc điều đình.

Nói nôm sang Đức thì dùng hơn. Vì ông Roosevelt chỉ nhũn nhặn xin với ông Hitler hãy hoãn cuộc cướp đất trong mười năm.

Nhũn nhặn chết người!

Vì câu cầu hòa của ông Roosevelt chỉ có vẻ nhũn nhặn. Kỳ thực đó là những lời cuối cùng, hầu như một bức thư tối hậu.

Nó có nghĩa: anh muốn hòa như anh thường tuyên bố thì tôi sẵn lòng hòa với anh, nhưng bằng anh muốn đánh thì tôi cũng chẳng sợ.

Và những việc làm cương quyết đi theo liền với những lời cương quyết ấy. Vì trong khi đợi ông Hitler trả lời, ông Roosevelt đã đem hầu hết thủy binh từ Đại tây dương sang Thái bình dương và dàn thành thế trận. Hành vi ấy có một ý nghĩa rõ rệt: nếu Đức từ chối thì đánh nhau, mà nếu đánh nhau thì tất nhiên thủy binh Mỹ sẽ phải đương đầu với thủy binh Nhật. Xưa nay Mỹ vẫn sợ kênh Panama bị phá hủy. Bây giờ thì bên địch cứ việc mà phá hủy Panama. Thủy binh Mỹ đã sẵn sàng ở Thái bình dương rồi.

Còn ở Đại tây dương thì đã có thủy binh Anh-Pháp.

Làm việc ấy ông Roosevelt tỏ ra không những là một người cương

quyết mà còn là một nhà tâm lý sáng suốt.

Xưa nay các nước như gồm Đức mạnh. Đức chiếm Áo, chiếm Tiệp, chiếm Mémel, các nước rụt rè không dám ra tay. Đức được thế dùng mãi cái thủ đoạn dọa nạt để thi hành chính sách xâm lược. Có lẽ Phải, chỉ có lẽ thôi, vì biết đâu Đức không mạnh thực và biết đâu những việc Đức làm Đức đã không tin vào sức mình mà làm? Cũng có lẽ Đức dọa. Nhưng nhờ Đức không dọa thì sao?

Muốn rõ Đức dọa hay không, ông Roosevelt gửi cho Đức bức điện tín hòa bình kia.

Nay Đức không còn úp mở được nữa. Nếu mạnh thì không nhận lời Mỹ. Nếu nhận lời thì sẽ tỏ rằng mình yếu, không đáng sợ.

Chỗ khôn khéo nữa của bức điện tín là ông Roosevelt làm cho Đức nếu từ chối lời yêu cầu của mình sẽ trở nên một nước hiến chiến, và bao nhiêu trách nhiệm về cuộc chiến tranh sau này sẽ phải chịu cả.

Lại còn một điều này:

Có lẽ ông Roosevelt đã quá quyết vào phe với khối dân chủ rồi. Ông gửi cho ông Hitler bức điện tín kia để nếu ông này bác lời yêu cầu của ông thì toàn dân Mỹ sẽ căng ghét nhà độc tài và sẽ không còn do dự giữ chính sách trung lập nữa.

Ông Roosevelt đã đi một nước cờ cao làm lệch thế cờ bên địch.

Ta hãy chờ xem nước cờ gỡ của ông Hitler.

Khái Hưng

Người

Lễ Nam Giao

Lễ Nam giao đã cử. Và đã lất.

Cờ đã dương ra, và đã cuốn lại. Tiếng trống từng rinh đã nổi lên, và đã hết. Các màu sắc sỡ của mũ, của áo trào đã biến vào hòm. Chỉ còn lại ngàn thông rủ rỉ chung quanh đàn, ngơ ngác hỏi nhau:

— Họ đã làm gì thế nhỉ?

Và rủ rỉ cười thăm với nhau.

Ba năm trước, thiên hạ đổ đi xem tế Nam Giao, đông như kiến cỏ, vì họ kháo nhau: « Lần này là lần cuối. Đức Bảo Đại vẫn minh, không muốn trở lại đời cổ sơ nữa. »

Nhưng người ta lầm. Còn nước Nam thì còn tế Nam Giao, còn tế Nam Giao, nước Nam còn. Cái lễ cổ sơ thế, ở nước Tàu người ta đã bỏ rồi, nếu ta cũng bỏ nữa, thì chẳng hóa ra ta chỉ biết làm theo người hay sao? Không được, ta phải tỏ ra rằng ta vẫn là ta, và ông Trời bà Đất vẫn là ông Trời bà Đất vậy.

Và lại, nếu không có tế Nam giao nữa, thì cái đàn ba tưng kia biết dùng làm gì bây giờ? Cả đến mũ, áo, cả đến những con hồ thui kia cũng biết dùng làm gì được, nếu không để tế trời? Cho nên vẫn còn lễ Nam giao như

vậy ông Trời sẽ voi lòng, hi hã phủ hộ cho nước nhà. Các chú Nhật hay dòm dỏ, các chú Đức hung hăng, hãy liệu hồn; đi đâu thì đi, đừng có bèn mắng tới cái xứ sung sướng này. Vì các chú có đến, trời sẽ phát cho chúng tôi những lá bùa hộ thân, gươm đao súng ống của các chú cũng khá lòng làm gì nổi.

Tiểu công nghệ

ONG toàn quyền Brévié hàng lo đến vận mệnh của dân bản xứ, mà ông mong sẽ có đủ bát ăn. Nên gần đây, ông có gửi về bên bộ một bản dự án về việc lập một sở cho vay các nhà tiểu công nghệ.

Đó là một sáng kiến rất hay. Ai còn là gì tình cảnh khốn đốn của các nhà tiểu công nghệ bên ta, chịu khó làm ăn nhưng vẫn sống một cách eo hẹp, vì không đủ tiền để sản xuất và để bán các đồ hàng của mình một cách khá giả. Họ thường phải đi vay lãi rất nặng, để mà làm gì? Để bị những hàng hóa của các kỹ nghệ lớn ngoại quốc cạnh tranh và đè bẹp, để sống cho qua ngày, tương lai thật là mù mịt.

Sở cho vay kia sẽ có quỹ riêng và sẽ cho các nhà tiểu công nghệ có đủ bảo đảm hay các hội tương tế của các nhà tiểu công nghệ vay những món tiền cần dùng. Chính-phủ nói đến bội tương

tế là mong rằng các nhà tiểu công nghệ Annam tìm cách đoàn kết nhau lại và học sự tổ chức thì kết quả mới mới-mới được. Đó là một việc cần cho sự thịnh vượng của cả nước, ta nên mong các nhà tiểu công nghệ cố gắng hiểu và thực hành. Ta lại nên mong Chính-phủ hết sức khuyến khích sự lập hội tương tế và để cho các nhà tiểu công nghệ

được tự do lập hội. Vì nếu Chính-phủ đặt nhiều điều bó buộc quá, các nhà tiểu công nghệ khó lòng mà hội hiệp được, và nếu thế, thì sở cho vay kia cũng mất hết cả ích lợi.

Chúng tôi chắc Chính-phủ đã để ý đến điều ấy và sẽ tìm hết cách để đem lại cho một triệu người « một bát cơm thứ hai » như lời ông Brévié đã tuyên bố.

Một vụ án lạ

ĐẾN 26 này, tòa lương trị Hanoi sẽ xử một vụ án lạ.

Một vụ án có liên can mật thiết đến nghề làm báo ở đây. Chắc hẳn ai cũng còn nhớ rằng báo *Đời Nay* ra một số đặc biệt về tết annam. Nhưng báo chưa ra khỏi nhà in, thì phủ Thống sứ đã biết cuộc trị an và đã ra lệnh tịch thu. Có lẽ vì ở phủ Thống sứ, có một nhà chính trị bói nhảm đại tài.

Dẫu sao, ai cũng tưởng thế là hết. Ngờ đâu, hai ông Bùi đăng Chi và Trần huy Liệu, ở báo *Đời Nay* còn bị kéo ra tòa và bị buộc vào điều 91 luật hình sửa đổi bởi sắc lệnh 31-12-1912, và bỏ khuyết theo những sắc lệnh 4-10-1927 và 21-5-1932 về việc đã in, phân phát và bán, số tết báo *Đời Nay* mà trong đó có ba bài có tính chất làm rối cuộc trị an, gây những cuộc bạo động về chính trị và gây ác cảm với chính phủ Pháp. Đã ghê chưa?

Về việc báo chí đã có một đạo luật

riêng: đó là sắc lệnh 4-10-27 (không phải sắc lệnh đã kể trên); vậy thì theo lý luận, phải đem đạo luật ấy ra áp dụng mới phải.

Nhưng lý luận không phải là đáng yêu. Vì nếu đáng yêu, thì hai ông Chi và Chi đã không bị buộc vào tội phạm phát và bán số tết tờ *Đời Nay* trong khi số ấy đã bị tịch thu hết sạch ở ngay nhà in, chưa kịp đem ra ngoài.

Hoàng Đạo

và việc

KHÁ LÂM! DÂN HÀ THÀNH

Có ba ông hội viên ta
Đông miền Xã hội quyết ra hội đồng,
Hổ hảo bỏ sự bất công
Người Nam, người Pháp quyền cùng
ngang nhau;

Lòng không toai ý số cũ,
Báo nhau rừ đó, tấc dần xin ra,
Hội đồng quản trị tỉnh Hà
Trong công mắng thẳng trống ba ghề người
Nên dân bắt họ vừa rồi
Họ phen rợn ríp ken người ra thay.
Làm cho thiên hạ biết tay
Đu ông hội cũ phen này lại ra.
Khẩn cho một bọn cáo già
Đem nộp nộp sự bộ ba đồng lòng,
Họ bèn đem bọn bung sung

Múa may, quay cưa, vẩy vàng cạnh tranh
Bem liềm đem thể đua ganh
Trông phe Xã hội thôi đành chịu thua.
Nhưng ai học đến chữ ngờ,
Đảng dân Hà-nội bây giờ khác xưa.
Dù ai dọa nạt, phỉnh phờ,
Người khôn ai để mắc lừa ai dẫu.
Mượn người ý hiệp lâm đầu,
Ba tay cụng cưa tấc bừa như chơi.
Bọn bung sung chón mở đời!

Mãi tiền mua lượm trở cười. Mãi mai!
Anh em Hà-nội ta ơi,
Giọng cao đủ tỏ cho đời soi chng.
Người văn vật đất Thăng Long
Hàng còn chỉ khi anh hùng khá khen!
Phen này nữa, đã bao phen,
Làm lễ một bọn xuất tiền mua danh.
Tổ cho kẻ dựa quyền hành
Giàn ngoạn lừa lọc thói danh liệt nơi.
Anh em Hà-nội ta ơi
Tứ zín thành thực ngộ lời phục lẫn!

Tú Mỡ

Lòng tin

CUỘC ĐẮC THẮNG của ba ông đảng
viên đảng Xã-hội trong cuộc bầu
cử vừa rồi không khiến cho chúng ta
lấy làm lạ. Có lạ hóa chăng là đối với
bọn người đã ra tranh cử với các
ông ấy.

Tôi còn nhớ cách đây không bao
lâu, nhân cuộc bầu cử một dân biểu
ở Hanoi, ông Hà Văn Bình ra đương
đầu với ông nguyên viên trưởng Phạm
huy Lạc. Ông Bình lúc ấy chưa làm
hương lộ, ông mới chỉ là một viên
giáo học mà người ta tưởng có tư
tướng khá. Cái lòng nhiệt thành của
bọn trẻ đi bỏ phiếu cho ông ta hôm
ấy đáng cảm động biết bao nhiêu!
Người ta để bao hy vọng vào ông, và
có người đã thấy trong cuộc bầu hôm
ấy cái biểu hiệu của sự giả trẻ tranh
dấu.

Thế rồi... như chúng ta đã biết: cái
ông giáo sư thâm trầm và kín đáo
kia không bao lâu đã để rơi mặt nạ.
Người ta hy vọng vào ông bao nhiêu
thì người ta lại thất vọng bấy nhiêu.
Lòng tin bị phá tan, không có cơ khôi
phục nữa.

Cái đáng chú ý nhất của tinh thể xã
hội hiện thời là không còn ai tin cái
gì nữa. Người ta hoài nghi tất cả mọi
người, mọi việc. Hội Ánh Sáng ra đời
cũng gặp phải cái trở lực ấy: người ta
không còn thể tin được rằng lại có
những người vào hội, chịu mất thì giờ
và công việc, mà lại không mong một
chút lợi gì. Người ta không thể hiểu
được những tình tình vị tha và sự hy
sinh. Người ta đã bị thất vọng nhiều
lần quá.

Dần dần, và lâu lắm, mọi người mới
bắt đầu tin nhiệm hội Ánh Sáng, mới
biết rằng trong hội đó, có những người
làm việc không phải vì danh hay vì
lợi.

Các việc mà một đảng chính trị, hay
một hội phải làm trước nhất ở xã hội
ta bây giờ, là một việc đáng tin. Cái
hành vi ấy, đảng Xã hội đã có; các
người thay mặt cho đảng ấy đã giữ lời
hứa: các ông hội viên Xã hội đã
không ngần ngại từ chức theo lời
minh tuyên bố trước kia.

Cho nên sự đắc thắng của họ ta có
thể đoán trước và không lấy làm lạ:
dân cử tri Hanoi bao giờ cũng sẵn sàng
tin nhiệm và hoan nghênh những
người xứng đáng. Họ sẵn sàng ủng hộ và
phò tá bất cứ người nào hay đảng nào,
miễn là người ấy và đảng ấy đã tỏ ra
cho họ biết là có thể tin được!

Thạch Lam

Sắp có bán

THÓAT LY

Tiêu thuyết của KHÁI-HUNG

giá . . . 0\$55

Tất cả tâm sự đau đớn của một thiếu nữ sống trong tình cảnh
đi ghê con chồng; tất cả cái xã hội dân bà thóc mách và nhỏ
nhèn ở một tỉnh nhỏ.

NHÀ XUẤT BẢN « ĐỜI NAY »

CUỐN SỐ

của TÔ TỬ

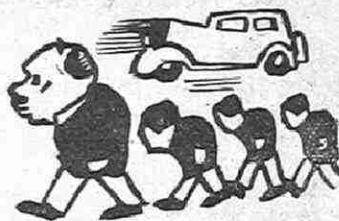
1 - 15 avril. Đêm. Một trận bão
dữ dội. Nhiều nơi bị tàn phá, nhà
đổ, 8 người chết.

2 - (Tin các báo). Một cảnh
thương tâm hơn thế mới xảy ra
trong quan trường. Một ông huyện
tư-pháp ở Nam Định bị pháp luật
kết án. Nhà chuyen trách đã bắt
quả tang ông ta trong bọn con bạc
đang sát phạt nhau ở một sòng
bạc. Quan trường động chốc! 19
ngày, 2 cái án.

3 - 16 avril - Ngày bầu cử 3
ông Hội viên thành phố. Một cảnh
đáng thương như thế nữa: bốn
chục cái ô tô đón khách đến tòa
Độc lý để bầu cho các ông Lai, Quý
Thanh; ông Vũ-văn-An vui vẻ,
quắc thước, vắn lẩy ó tó, đi nhật
từng cử tri một; cử tri vênh vang
bước xuống ô tô của các ông Lai,
Quý, Thanh (Nguyễn, không phải
Phen) để vào bỏ phiếu cho các ông
ấy một cách không sượng sùng.

Chiều. Trời nhà nhem tối. Ở tòa
Độc lý lên ra một bọn người, lủi
thủi, kín đáo. Họ cúi đầu xuống
quá nên khó nhìn. Mãi mới nhận
ra: đi đầu Vũ văn An, Nguyễn
văn Lộ; theo dưới Lai, Quý, Thanh

4 - Tin các báo 17 avril -
Thành phố sắp ra lễ cấm quan viên
không được ngủ nhà có đầu. Ai
cũng tưởng chị em sẽ buồn. Nhưng
không. Nhi nhảnh, chị em được
tin oang oang lên bình phẩm: «Nghị
định ấy có cũng là thừa... quan
viên nào lại ngủ ở nhà có đầu
bao giờ. Và lại cấm quan viên ngủ,
càng thích, càng thích... »

Tô Tử

Nhời cảm ơn

Ngày 16 Avril số Xã hội đã toàn thắng. Trước sự hăm dọa, các bạn cử tri Hà-
thành đã giả nhời bằng lá phiếu một cách rõ rệt. Thái độ cương quyết của các
bạn đã làm phấn khởi tinh thần tranh đấu của chúng tôi. Đáp lại tấm lòng tin cậy
đó, chúng tôi xin hết sức làm việc.

Chúng tôi và toàn thể đảng viên đảng Xã hội Chi nhánh Bắc kỳ xin có nhời trân
trọng cảm tạ:

- 1) Các bạn cử tri thành phố Hanoi đã ủng hộ chúng tôi kỳ bầu 16 Avril.
- 2) Các thân hữu, các bạn đồng trí, các đoàn thể Ngày Nay, Đời Nay, Thanh niên
lao động, Phụ nữ, Tiền thương, vắn vắn, đã nhọc lòng hết sức cổ động mấy hôm
lâu.

Bùi ngọc Ái

Phạm hữu Chương

Phan Thanh

Đảng Xã-hội Chi nhánh Bắc-kỳ

DƯ'OI BÓNG HOÀNG LAN

TRUYỆN NGẮN của THẠCH-LAM

THANH lách cánh cửa gỗ để khép, nhẹ nhàng bước vào. Chàng thấy mắt hẳn cả

người; trên con đường gạch bát trắng rêu phủ, những vòng ánh sáng lọt qua khe lá của vòm cây xuống nhẩy múa theo chiều gió. Một mùi lá tươi non phảng phất trong không khí. Thanh rút khăn lau mồ hôi trên trán — bên ngoài trời nắng gắt — rồi thong thả đi bên bức tường hoa thấp chạy thẳng đến đầu nhà. Yên tĩnh quá, không một tiếng động nhỏ trong căn vườn, tựa như bao nhiêu sự ồn ào của ngoài kia đều ngừng lại trên bức cửa.

Thanh bước lên thềm, đặt va-li trên chiếc trường kỷ, rồi ngó đầu nhìn vào trong nhà: bóng tối dịu và man mát loáng qua những màu sáng rực rỡ chàng đem trong mắt ở ngoài trời vào; Thanh chưa nhìn rõ thấy gì cả; một lát, quen bóng tối, chàng mới nhận thấy cảnh tượng gian phòng cũ, không có gì thay đổi, cũng y nguyên như ngày chàng đi xưa. Sự yên lặng trầm tịch đến nỗi Thanh trở nên nghẹn họng; mãi mãi chàng mới cất được tiếng lên gọi khẽ:

— Bà ơi!

Một cái bóng lẹ làng từ trong vút ra, rơi xuống mặt bàn; Thanh định rõ nhìn: con mèo của bà chàng, con mèo già vẫn chơi đùa với chàng ngày trước. Con vật nép chân vào mình, khẽ phe phẩy cái đuôi, rồi hai mắt ngọc thạch xanh dương lên nhìn người. Thanh mỉm cười, lại gần vuốt ve con mèo:

— Bà mấy đầu?

Thanh bước xuống đi qua gian thiên lý. Có tiếng người đi, rồi bà chàng, mái tóc bạc phơ, trông gầy trúc, ở ngoài vào. Thanh cảm động và mừng rỡ, chạy lại gần.

— Cháu đã về đấy ư?

Bà cụ thôi nhai trà, đôi mắt hiền từ dưới làn tóc trắng đưa lên nhìn cháu, âu yếm và mến thương.

— Đi vào trong nhà không nắng, cháu.

Thanh đi bên bà, người thẳng, mạnh, cạnh bà cụ gầy còm. Tuy vậy, chàng cảm thấy chính bà che chở cho chàng, cũng như ở những ngày chàng còn trẻ.

— Nhà không có ai ư bà?

— Vẫn có thằng Nhân, hôm nay nó đi đong thóc bên kia xóm. Để chốt nó về. Con đã ăn cơm chưa?

— Dạ chưa. Con ở lâu về đây ngay. Nhưng con không thấy đói. Bà nhìn cháu, giục:

— Con rửa mặt đi, rồi đi nghỉ không mệt. Trời nắng thế này mà coi không đi xe ư?

Thanh cười:

— Có một tí đường đất, cần gì phải xe. Con đi bộ hàng ngày cũng được.

Nhưng Thanh cũng vâng theo lời bà. Chàng đến bên bể nước vào thau rửa mặt. Nước mát rượi, và Thanh cúi nhìn bóng chàng lay động trong lòng bể với những mảnh trời xanh tan tã.

Tất cả những ngày thuở nhỏ trở lại với chàng. Thanh vắng nhà đã hơn một năm vậy mà chàng có cảm giác như vẫn ở nhà từ bao giờ. Phong cảnh vẫn y nguyên như cũ, gian nhà vẫn tịch tịch và bà chàng vẫn tóc bạc phơ và h èn từ.

Trên trường kỷ, ngọn đèn con và cái điều cũ kỹ. Con mèo già tròn mình nằm bên cạnh, mắt lim dim trong sự bình yên và nhân nhả. Thanh trông thấy cảnh ấy đã nhiều lần. Lần nào trở về với bà chàng, Thanh cũng thấy bình yên và thong thả như thế. Căn nhà với thửa vườn này đối với chàng như một nơi mát mẻ và hiền lành, ở đây bà chàng lúc nào cũng sẵn sàng đợi để mến yêu chàng.

— Ấy, bà làm gì thế? Bà để mặc cháu...

Bà cụ vẫn không thôi phẩy chiếc quạt trần lên đầu giường:

— Đã lâu không có ai nằm nên bụi đầy khắp cả.

Thanh phải để mặc cho bà sửa chiếu và xếp lại gối. Chàng thấy mình bé quá.

— Cháu đi nghỉ chẳng mệt. Để bà hái mấy lá rau nấu canh ả cho mát.

Bà cụ đi ra. Thanh bỗng thấy mệt mỏi và rời rã. Chàng lặng nằm xuống giường, ruỗi chân tay, khoan khoái. Ngoài khung cửa sổ, trời xanh ngắt ánh nắng; lá cây rung động dưới làn gió nhẹ. Một thân cây vút cao lên trước mặt. Cùng một lúc chàng lâm bầm: « Cây hoàng lan là với mùi hương thơm thoang thoảng đưa vào. Thanh nhắm mắt nghĩ hương thơm và nhớ đến cái cây ấy, chàng thường vẫn hay chơi dưới gốc nhặt hoa. Đã từ lâu lắm, ngày mới có căn nhà này, ngày cha mẹ chàng hãy còn. Rồi đến ngày một bà một cháu quấn quít nhau Thanh ra tỉnh làm rồi đi về hàng năm, các vụ nghỉ hè. Bây giờ cây đã lớn.

Thanh thấy tâm hồn nhẹ nhõm tươi mát như vừa tắm ở suối — Chàng nhắm trong cái không khí thơm mát này. Những ngày bận rộn ở tỉnh giờ xa quá. Khu vườn với các cây quen đã nhận biết chàng rồi.

Nghe tiếng bà đi vào, Thanh nằm yên giả vờ ngủ. Bà lại gần, sờ sờ buông màn, nhìn cháu và sua đuôi muỗi. Gió quạt đưa nhẹ trên mái tóc chàng, Thanh vẫn nằm yên, nhắm mắt, nhưng biết bà ở bên mình. Chàng không giám động đậy, yên lặng chờ cho bà lại đi ra. Bà xuống bếp làm cơm hẳn. Tiếng bếp nhỏ dần.

Chàng cảm động, gần ứa nước mắt. Bà yêu thương cháu quá, giờ chỉ còn có mình cháu, với mình bà. Mà bà làm bếp có một mình (hỏi ư? Không, hình như có tiếng người khác nữa, tiếng trong và mau hơn. Thanh lắng nghe: một tiếng cười sẽ đưa lên. Tiếng ai? Nghe quen quá mà Thanh không nhớ được.

Chàng lẳng lẳng ngồi dậy, ra tỳ cửa sổ cúi mình nhìn ra phía ao. Bóng cây hoàng lan lay động cả một vũng. Chàng chợt nhớ, vũng chạy xuống nhà ngang, gọi vai về:

— Có Nga...

Người thiếu nữ đang nhặt rau nghe tiếng gọi vội ngừng đầu lên; một nụ cười, đôi mắt trong sáng lên; rồi tiếng nhẹ nhàng:

— Anh Thanh! anh đã về đấy à?

Thanh đứng tựa bên cột, chưa trả lời. Chàng nhio cô thiếu nữ xinh xắn trong tà áo trắng, mái tóc đen lánh buông trên cổ nhỏ, bên cạnh mái tóc bạc trắng của bà chàng. Cô Nga, cô bé hàng xóm vẫn sang chơi với chàng trong vườn, và mỗi lần về, chàng lại gặp ở nhà, như người thân mật.

Một lát cô Nga nói:

— Anh Thanh độ này trông khác hẳn trước. Anh chóng nhớn quá.

— Tôi vẫn thế đấy chứ.

Bà cụ cúi trên rửa rau, không nhìn cháu, đáp:

— Cô trông em có phải gầy đi không? Không bằng độ còn ở nhà.

Nga ngừng nhìn Thanh, cười:

— Đấy, em nói có sai đâu. Anh trông lại đen đi nữa.

Lá rau tươi xanh ngắt bên bàn tay trắng hồng nhỏ nhắn Thanh cũng ngồi ghé xuống bên. Thế là lại như lúc còn ở nhà, ngày ngày chàng cũng vẫn với Nga xuống bếp xem bà làm cơm. Câu chuyện vẫn vui và vẫn đậm, có lúc chàng lâm tưởng Nga chính là em gái ruột của mình.

ƯC Nhân bụng cơm đặt lên bàn, bà cụ bảo cô thiếu nữ: — Ở đây ăn cơm một thể, cháu ạ.

Thanh nhìn lên:

— Ăn cho vui, cô Nga.

— Xin phép cụ và anh thôi, em vừa mới ăn cơm xong ở nhà. Em đứng đây cũng được chứ gì.

Thanh ra về không bằng lòng:

— Không, cô phải ngồi ăn cơm. Cô làm khách mãi.

Nga sợ, vén áo khê ngồi bên cạnh bà cụ, uương năng chỉ ăn nhỏ nhẹ, cầm chừng, và buông đĩa luôn để sôi cơm cho Thanh. Bữa cơm vui vẻ quá, Thanh ăn rất ngon miệng, lòng thư thái và sung sướng. Thỉnh thoảng chàng nhìn, đôi môi thâm của Nga, hai má hồng. Và, nụ cười nở tươi, đôi mắt sáng của nàng nhìn lại Thanh, một chút thôi, nhưng biết bao nhiêu âu yếm.

Ngoài vườn, trời vẫn ináng. Gian hoa lý làm xanh một bên tà áo trắng của Nga. Những búp hoa lý non và thơm rữ liền trong gian, lần vào đám lá. Gạch mát và phủ rêu khiến Thanh nhớ lại hai bàn chân xinh xắn của Nga, ngày nào, đi trên đó. Hai bàn chân nhỏ, lấm lấm cát, để dấu tự ngoài ao trở về... Chàng đột nhiên hỏi, rồi mỉm cười:

(xem tiếp trang)

Thạch-Lam

TIN VĂN... VĂN của LÊTA

(Trước khi đọc bài này nên hãy đọc bài «Khuyến các quan tể» của Tú Mỡ đăng ở trang 14 đã)

TU MỠ dạo này hiền lành với các quan thực. Sự tử tế ấy quả quất đến tận thành như trước. Các bạn cứ đọc bài khuyến các ông huyện mới mà xem.

Thầy là ông tể, học ngành, tuy trong đó vẫn có những ý chưa chắt. Vừa rồi Lêta đem sự ngạc nhiên của mình cho anh Tú trông thấy. Tú Mỡ cười xòa.

Và chắc rằng cái cười ấy đủ cất nghĩa được bao nhiêu điều bí mật. Lêta phải gan hỏi mãi Tú mới nói:

— Đố mới là bài thứ nhất, còn có bài đáp lại bài ấy nữa, tôi sẽ làm sau. Bài sau ấy, thì phải biết!

Bài đánh máy xong, đưa Tú đọc lại.

Anh chợt nảy ra một ý nghịch ngợm, và bảo Lêta: — Anh thấy bài này tử tế phải không? Muốn không tử tế cũng chẳng khó, đây anh cầm lấy bản thảo, còn tôi! tôi đọc ở bàn đánh máy. Tôi sẽ làm cho bộ mặt tử tế thành đảo để ngay.

Rồi anh đọc:

Này các ông đưa chân vào hoan lộ và đưa đầu ra đội mũ cánh chuồn! Hồn đã học qua trăm khéo ngàn khôn

Song chắc hẳn cũng nhiều môn còn bở ngỡ,

Vết lối khạc: Nếu giữ được thì cổ mà gìn giữ

Cho làm hồn dôi chút chữ thanh cao.

Bằng nếu không, thì... cũng không sao

Miền che đậy bề ngoài cho... ờn chuyện

Nhìn trời đất non sông... đừng cả then,

Đời bây giờ ai thiết đến tấm lòng son?

Đối với quan trên... chữ kính chữ tôn

Phải ngâm hiểu là chữ lòn và chữ cúi.

Nếu nhìn nội, phình phờ, môn gãi

Đề... hanh tay lượm hái chút ơn trên,

Chỉ là học công tí chút trước cửa quỳn

Mà khiến được trăm nghìn người khiếp phục.

Cái một lúc để ngừng lên nhiều lúc

Đó là phương khuất phục để... của sinh.

Xương kỳ công? — Không! Ân hưởng xứng kỳ danh

Danh ấy nghĩa là tinh ranh lắm khỏe.

Đối với bậc quan trên quyền thế

Đó mới là phần bé tí trong tiệc quan.

Nàng nữ học là «phận sự» với dân gian

Xin nhớ kỹ phải lo toan cho... hoạn hạo.

Nghĩa là phải: cần thận, âm êm.

và... kín đáo

Bảo khéo cho dân nên «giữ đạo làm dân»

Minh đag tán... thì nó cũng đag tán,

Đang có tướng ngag nay dân vẫn ngag.

Miếng đưa đến, khéo nhân cho khỏi hạo.

Vi bằng lộc ta là tiền rốc hầu bao

Của phần đông người lương chag khổ cao;

Ta phải hiểu của chúng hao thì lòng chúng xót

Biết đag nạt lại biết đag lời ngon ngọt

Có cương nha là đũa cốt để trị dân...

... Còn nhiều điều nữa... vân vân...

Đọc đến đó, Tú Mỡ ngừng lại, nhất định không chịu cho biết thêm những điều răn khác.

Lêta đã định ý, dùng lối viết tốc hành ghi lại cái hóm hỉnh đột nhiên ấy để thóc mach ở đây.

Tú Mỡ nếu đọc đến thư này, hẳn là người đầu tiên phải kinh ngạc.

Người kinh ngạc sau, sẽ là một số các quan.

Vì họ có ngờ đâu, không làm quan bao giờ, Tú Mỡ lại biết được những bí quyết thần tình đến thế.

Đối với quan trường, anh Tú nhà này vẫn giữ một thứ «cảm tình» đặc biệt.

Lêta xin thóc mach một chuyện nữa để các bạn thấy một câu nói ý vị của nhà thơ khôi hài.

Một hôm chúng tôi đi chơi ở một miền Trung Du.

Xe hơi mang chúng tôi là thứ xe không được tốt lắm. Lên dốc, cứ giữ đà, xe còn chưa khó leo. Nếu phải đứng lại nữa chừng thì thế

nào nó cũng giữ quá. Nó nhất định không chịu tiến và đôi khi, để tỏ ý công phẫn, nó còn hừ.

Chúng tôi biết tình thế, nên rất sợ những sự cản trở.

Thế mà, đến một chỗ dốc khó lên nhất, chúng tôi gặp ngay một cái xe hơi khác, rộng, mới, đi thông thả và nghiêng ngang giữa chúng.

Hai bên xe có bốn người cầm lòng đi kèm; đằng trước xe một đoàn áo the thất lưng đỏ khiêng một

hòm sắc ti hon, và sau xe một đoàn nữa mang điều tráp.

Bốp, còi thế nào bọn kia cũng không tránh, và đập lại sự bực

m/ab của chúng tôi, từ cửa xe đong trước lại thò ra và quay lại mấy bộ mặt trên mấy cái ngực áo gấm đính thêu ngà...

Bị cản, xe chúng tôi bất đắc dĩ phải ngừng, và một khi ngừng là một lần chúng tôi vất vả. Tú Mỡ đã cau từ phút thứ nhất, lúc đó không

được giận, bật ngay ra một câu:

— Hừ! Bốp đồ i-đi-long!

I-đi-long là... «biển thề» của tiếng i-đi-ò.

Mà i-đi-ò (dia), hẳn là bạn đã biết rồi, là một câu mớng khà tể.

Lêta

— Thế nào? nữa con gà rán đây? lần thế!
— Chúng tôi đợi người khách thứ hai đến lấy nốt nửa kia mới làm gà a.

KỶ YẾU ÁNH SÁNG

Xin sách báo

Đoàn Ánh Sáng vừa mở ở trại Phúc Xá một phòng đọc sách Bình Dân.

Chúng tôi ân cần kính xin các báo Quốc Âm, các nhà xuất bản và hết thảy các bạn hữu xa gần giúp sức cho chúng tôi bằng cách cho các sách, báo hoặc cũ, hoặc mới mà mình có.

Anh em nghèo đương mong đợi ở các bạn để được hưởng một đời sống tinh thần sáng sủa.

Các bạn gửi ngay đến cho ở Đoàn Sĩ số 28 Phố Richaud.

Đoàn Ánh Sáng

Muốn mua đất

Đoàn Ánh Sáng muốn mua một thửa đất ở Hanoi rộng chừng 200 thước vuông — Ai muốn bán, hoặc biết mach dùm, xin biên thư tới Đoàn Sĩ số 28 Phố Richaud.

Trung cầu ý kiến

Xò số lấy nhà Ánh Sáng

Tôi dự định để lên hội đồng quản trị đoàn Ánh Sáng điều thỉnh cầu này:

• Đoàn sẽ bỏ chừng 150 đồng, làm một ngôi nhà Ánh Sáng ở một cửa ở Hanoi, rồi mang đánh số, tiền thu về chỉ lấy đủ số đã bỏ ra để lại làm ngôi nhà khác và lại đánh số như thế. Đại khái có thể phát hành 150 vé 1p,00, hay 300 vé 0p,50. Muốn đánh riêng cho hạn nghèo ngôi nhà ấy, trong vé sẽ ghi rõ tên tuổi và người mua phải trình đủ giấy tờ chứng thực, hoặc là tiền thương, hoặc là dân thợ mà lương tháng không quá 20p,00.

Tôi muốn được ý kiến các bạn trên này, trước khi làm bản thỉnh cầu chính thức. Xin các bạn biên thư cho tôi về Đoàn sĩ Ánh Sáng số 28 phố Richaud, cho tôi biết cuộc xô số mà tôi dự định có hợp với điều mong ước của các bạn chăng và giá vé bao nhiêu thì vừa với sức của các bạn?

Nguyễn xuân Đào
Tổng thư ký đoàn Ánh Sáng

Các nhà buôn muốn tìm nhà chế tạo lâu năm, xuất sản nhiều các thứ TRICOTS và

Chemisettes

Xin nhớ: MANUFACTURE CU GIOANH

68, 70, Rue des Eventails, Hanoi
Tél 525 — Maison fondée en 1910

Lúc nào cũng sẵn hàng.
Gửi đi xa rất nhanh chóng.

Mùa thu đã tới, nóng lạnh bất thường, gió lạnh thổi qua, đàn ông, đàn bà, trẻ con, người nhón hay bị phát sốt rức đầu rất lấy làm khó chịu.

Các người nên mau mau dùng thuốc của hiệu KHANG - KIẾN THỐI - Nhiệt - Tán chỉ trong 5 phút đồng hồ sẽ khỏi hẳn. Quý ngài nên mua thuốc Thối-Nhiệt-Tán của hiệu Khang-Kiến để sẵn trong mình từ phòng khi bị phát nóng giờ sẽ khỏi.

Tán này rất là kinh tế tiện lợi và rất là chóng khỏi. Giá mỗi gói là 0p.10

TRẺ ! ĐẸP !!!

CÁC BÀ ! CÁC CÔ !
Trong ngày nghênh hôn.
Trước khi đi dự các
cuộc vui, muốn cho nhan
sắc được lòng lấy thêm.

Còn ngày thường cần
cho da mặt được luôn
luôn mịn màng

Xin mời đến hiện thuốc
bà HOÀNG XUÂN HẪN
67 Phố Tràng Thi — Hanoi
(Rue Borgnis Desbordes)

Do nhà chuyên môn sửa
sang sắc đẹp phụ nữ ở
Paris mới vẽ: tốt nghiệp tại

MỸ VIỆN KLYTIA
Place Vendôme Paris

VÔ-ĐỨC-DIÊN
KIẾN TRÚC SƯ

3 — Place Négrier,
Bờ - hồ — HANOI

Tắm bẽ

Mua áo tắm bẽ
nên chọn cẩn
thận. Áo may
khéo mặc vừa
để chịu vừa tôn
vẻ đẹp thân thể

HIỆU DỆT
NAM-HAI

45, RUE DU LAC — HANOI
(en face pagode Ngọc-Sơn)

CÓ NHIỀU KIỂU ÁO MỚI
CHẾ RẤT NHẪ — GIA HẠ

CON ĐƯỜNG SÁNG

TRUYỆN DÀI của HOÀNG ĐẠO

(Tiếp theo)

HÁT xong, chàng bá cô
Tuyết vít xuống hôn lấy
hôn dề. Ai nấy đều
thích chí cười vang ;
Duy cố cười theo, nhưng
nụ cười như đọng lại trên môi,
không nở ra được. Chàng cảm thấy
cử chỉ của bạn sỗ sàng và trơ chèo,
chàng rùng mình nhắm mắt lại ;
nhưng ở trong tối, hình ảnh hai
người hôn nhau lại hiện ra, rõ ràng
và nhớ nhớp.

Bỗng Duy thấy ghé rợn cả người ;
có một vật gì nhẹ nhàng dề bên môi ;
Duy mở bừng mắt, thấy Tinh đi
chiếc dọc lâu vào miệng chàng, nói :

— Rõ khéo giả vờ ngủ! Đây mời
ngài soi cho.

Duy dờ lấy dọc, bắt đầu hút.
Tiếng vo vo lẫn vào sự huyền
nào chung quanh. Qua khói
thuốc tỏa lên trắng xóa, Duy tỏ
mơ nhìn Tinh. Chàng tí mỉ nhận
từng vết rần trên mặt Tinh ; sau
lần phẩn mỏng, chàng như trông
thấy vẻ xanh bủng của màu da,
hiện ra nhợt nhạt sau màu son thắm
như vết thương, và một vẻ dăm
dục buồn tẻ và chán ngán Duy
tưởng chừng như ẩn náu sau nụ
cười giả dối, trong cặp mắt mệt
nhọc.

Duy hút luôn bốn năm điếu. Chàng
muốn quên hết cả, quên cả sự trụy
lạc chung quanh và sự quá sáng
suốt của mình. Đến điếu thứ năm,
Duy bắt đầu thấy say, những ý nghĩ
trở nên mơ màng, nhẹ nhõm, lẫn
với những hình ảnh vật vờ, bất
định. Chàng sẽ nhắm mắt lại, để
mặc cho tâm hồn thể phách chìm
đắm trong sự mê mẩn mang êm dịu.

Nhưng Duy chưa ngủ. Những
tiếng động chung quanh, chàng
nghe vang lên trong êm tĩnh. Tiếng
nói chuyện ri rầm của bạn, Duy có
cái cảm tưởng ở một thế giới nào
đưa lại.

Duy nghe thấy Tinh gọi :

— Anh Duy! ngủ đây à?

Tuyết cười :

— Cũ cậu say rồi. Đi ngủ thôi
nhé.

Có tiếng ngập nể oải. Có tiếng
vươn vai. Bỗng Duy nghe thấy
tiếng cười rúc rích của Tuyết :

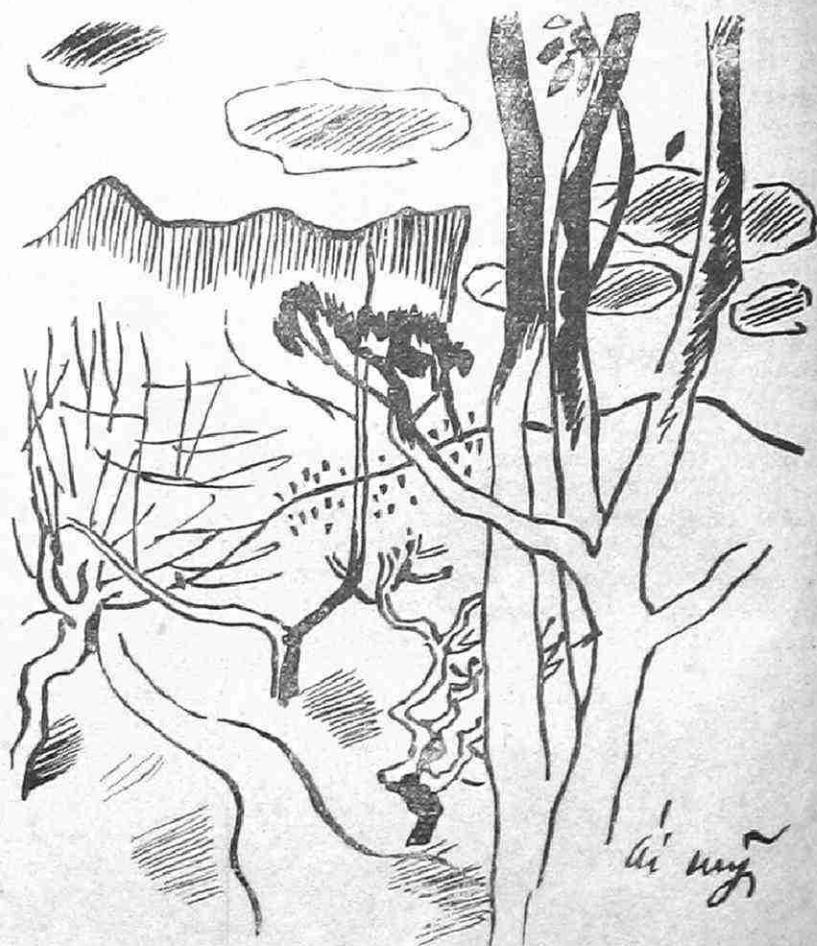
— Không, không! Tôi không vào
đau. Cứ để tôi ngồi đây cũng được.

Và tiếng Kinh van lơn :

— Ở đây còn có Duy và Tinh.
Đề cho hai anh chị tự do một tí
chứ.

Im lặng. Rồi tiếng giấy lè đi vang
lên trong trí Duy. Rồi im lặng trở
lại, dầy đặc như đêm tối bên ngoài.

Duy giặt mình, thức giấc. Tương

là mình ở nhà, Duy se sẽ gọi :

— Thơ !

Không thấy ai trả lời, chàng mở
mắt nhìn. Ngọn đèn đêm âm thầm
trong cái chụp đồ, chiếu ánh sáng
không yếu ớt ra chung quanh,
không đủ tranh với cái tối của căn
phòng; mùi thuốc phiện phảng
phất, hơi thở đều đều của Tinh
nằm bên cạnh, bỗng cùng một lúc
nhắc chàng nhớ lại.

Duy thấy người mệt mỏi như dần,
chân tay không buồn cất nhắc nữa.
Đã nhiều lần ở đồn điền, vì cử động
quá nhiều chàng thấy mệt mỏi,
nhưng là một sự mệt mỏi khoan
khoai, làm nở từng thớ thịt. Lần
này Duy thấy người liệt bệt, mệt

nhọc như sau một trận ốm
nặng hay như bận trước,
sau những cuộc chơi đêm
gần suốt sáng.

Duy cố hết sức mới ngồi
dậy được. Mắt Duy nhìn
ngay vào cái khay đèn xếp
lại một bên giường, và Duy
có cái cảm giác đã nhiên
lần lăm rồi, chàng trông
thấy đặt ở đấy. Cuộc đời
chơi bởi ngày xưa bỗng như
sống lại. Tương cảnh một hiện ra
rõ rệt. Những vẻ mặt âu yếm,
loí là, khoai lạc của nhân tình cũ,
Duy thấy mơ màng trong trí nhớ.
Chàng cúi xuống nhìn Tinh ngủ,
khuôn mặt nặng nề, mệt nhọc
ngả xuống gối, giữa đám tóc

đen xô tung. Duy ngắm hai con
mắt nhắm nghiền giữa hai cái
quảng thâm, đôi má búng beo
nhợt nhạt; chàng rùng mình nghĩ
đến những người chết trôi, mặt
sùng nặng trong tóc sòa, và đột
nhiên có cái cảm tưởng rằng cô gái
làng chơi nằm cạnh là hiện thân
của cả cuộc đời phóng đãng. Những
nét tươi vui giả dối đã mất, cũng
như phấn đã theo mồ hôi mà trôi
đi, giờ chỉ còn lại sự thực buồn
nản và ghé tởm.

Duy thở mạnh, rút điếu thuốc
lá hút. Rồi im lặng, chàng tung
chân đứng dậy, rún mình xuống
chiếc ghế bành kê bên giường,
chàng làm nhảm tự hỏi lại một
lần nữa :

— Sao ta lại đến đây ?

Chỉ nhớ rằng lúc chân lên ở đó, chàng đã có cái ý muốn chôn tránh một nỗi băn khoăn, nhưng ngay khi ấy Duy không ngờ rằng đã có một y tưởng ngấm ngấm xui giục chàng trở lại với những cuộc vui mê mết ngày trước để quên đi. Bây giờ trong sự êm tĩnh của canh khuya, Duy nhận thấy rõ cái ý tưởng mờ ám kia và lấy làm tự thẹn vì đã chưa gọi rửa tâm trí cho sạch hết những nhớ bần của dĩ vãng.

Buồn rầu, Duy ôm đầu suy nghĩ. Bên ngoài tiếng trùng, tiếng dế vang lên từng đoạn, rồi rơi vào im lặng : thỉnh thoảng, có tiếng chim đêm cất lên đều đều, mỗi lúc mỗi nhỏ, như tiếng gọi của một cuộc đời khác, đẹp đẽ và xa xôi. Duy nghĩ đến cuộc đời bên cạnh Thơ, mà bây giờ chàng mới thấy rõ giá trị. Hết cả hương thơm của cỏ cây, hết cả màu rực rỡ của bình minh, hết cả sự cao quý của ái tình trong sạch vụt trở lại làm rạo rạo lòng Duy. Chàng cảm thấy những vật

giảm giá cuộc đời êm đẹp kia nữa ; cuộc đời ấy, cô gay go, khó khăn, Duy nhận ra một cách rõ rệt rằng chàng phải chịu lấy.

Không có cuộc đời nào hoàn toàn hết ; hạnh phúc đến tột điểm, chàng vừa nghĩ ra, không bao giờ có cả mình bán khoán bấy lâu, là vì mình mong đến sự tuyệt đích, mà mong tuyệt đích, tức là mưu lấy thất vọng buồn nan rồi.

Duy lấy làm lạ rằng ý tưởng thông thường ấy, đến bây giờ Duy mới hiểu hết nghĩa, và Duy cảm thấy như cắt đi được một gánh nặng. Chàng sẽ thôi sáo miệng, đứng dậy ra mở cửa sổ. Trời lơ mờ sáng, trên không, mấy ngôi sao nhạt còn nhấp nháy như thì thầm nói nốt câu chuyện giờ trước khi từ biệt nhau ; xa xa, trong sương sớm, Duy trông thấy lơ mờ hình một ngọn núi khiến chàng vui sướng nhớ đến những ngày hừng nắng chàng đã sống bên bờ sông Luông.

Đột nhiên, một ngọn gió mát lùa

Tinh đứng đứng lại :

— Thôi anh ! Đừng giả đạo đức nữa đi.

Nhưng Tinh ngưng bật. Tinh vừa mới nhận thấy Duy nhìn nàng bằng cặp mắt mỉa mai. Tinh chợt hiểu, và gương to hai mắt nhìn Duy, ngạc nhiên như nhìn một con quái vật.

VII

Duy thong thả đi bước một, trong lòng nhẹ nhàng. Thỉnh thoảng chàng lại mỉm cười một mình, khiến người qua lại ngạc nhiên nhìn. Duy nhớ lại về mặt ngạc của Tinh và vui vẻ nhận thấy mình không bao giờ còn sa ngã vào cuộc đời truy lạc nữa. Lúc bắt tay Kinh lần cuối cùng, chàng có cái cảm tưởng rằng bắt tay một người khách lạ, không có một tình cảm, một ý tưởng gì giống nhau. Chàng vội từ giã bạn cũ, lên xe đi.

Ý Duy muốn về ngay đồn điền, để đứng tâm hồn vào trong sự thanh khiết của cảnh vật đương đời chàng, nhưng lúc sắp ra khỏi tỉnh, chàng nghĩ đến công cuộc chàng theo đuổi để đưa dân quê đến đời sung sướng hơn. Duy nghĩ đến nỗi băn khoăn của chàng và lấy làm lạ rằng lòng chàng không buồn nan khi nghĩ đến sự thất bại nữa. Là vì Duy không vội vàng ao ước một kết quả tốt đẹp như xưa, chàng chỉ nghĩ đến công việc chàng sẽ phải làm. Duy cảm thấy những sự xa xỉ của chàng là do sự khó nhọc đến cực điểm của các tá điền mà ra ; chàng tự nhiên thấy cần phải trả lại cho họ, đó là điều giản dị, dễ hiểu mà bấy nay chàng chưa nghĩ ra.

Duy nhìn người qua kẻ lại, và tỏ mò tự hỏi :

— Họ đi đâu thế này ? Mà để làm gì nhỉ. Tại làm sao họ sống ? Mình không có thể biết. Ta không có thể hiểu ta sống đây để đi đến đâu, để làm gì, ta không có thể hiểu được cái nghĩa xa của cuộc đời.

Tìm để hiểu cái nghĩa ấy. Duy thấy khó khăn như tìm bóng con chim bay qua mặt hồ. Chàng để lòng lắng xuống.

— Chàng qua ta thấy dân quê sống đây dựa dẫm khổ sở, ta không cam tâm, như có một linh tính thúc giục ta nghĩ đến họ, mưu cách cho họ sung sướng hơn thì ta mới thấy ta sung sướng. Ta chỉ hành động theo cái uyển hướng thiên nhiên của ta thôi.

Và Duy tự nhủ :

— Trong cái khuynh hướng ấy, ta thấy rõ rệt cái ý tưởng công bình.

(Còn nữa)

Hoàng Đạo

Đương đời

các ngài đạo đức và tiên
thụ những làm vật thô
sản toàn cõi Đông-Pháp.

Với những bức màn trúc
tuyệt kỹ do họa-sĩ Ch�c
vẽ kiêu mà các ngài có
thể đọc - quyền kiêu vẽ
trong bức màn ngài đặt.

ấy là

TAM DAN CÔNG

THƯƠNG XÃ

VIỆT-HÓA

31, Sinh Từ - Hanoi

VIỆT-HOÀ

En face du marché Vientiane

ẢO THUẬT

Dạy rành 65 trò
ảo - thuật mầu
nhiệm phi thường
như là : chặt đầu,
bay, tàng hình,
cưa đứt người
lâm 2, thổi miến
nặng trên 1000
ki-lô, v.v... giá chỉ
có 0\$59 (xa thêm
0p15 cước phí).

Thơ, mandat hay tem gửi cho : Pro
fesseur Nguyễn - thành - Long, Viễn-
Đông Áo - thuật - Viện, Rue postale 28-
46 Rue des Marins, Cholón (Cochin-chine).

50, Rue Colón Hanoi Tél 577

Les lampes

Pertrix 588

surpassent les autres
par leur effet lumineux

En vente chez
tous les grands bazars et
magasins de la branche

Đi về

bán vô giá ấy, thiếu chút nữa chàng đã bỏ rơi, không phương vớt lại nữa. Bây giờ, chàng đã nhận rõ, đời của chàng là ở đây rồi, chàng không thể trốn tránh hay tìm cách quên đi.

Nghĩ đến đây, Duy ngừng đầu lên nhìn Tinh vẫn nằm yên, như muốn cảm ơn cô gái giang hồ đã vô tình giúp chàng nhìn thấy rõ con đường sáng của chàng. Nếu không có cuộc chơi bởi đêm nay, có lẽ lòng Duy còn kín đáo tưởng nhớ những khoái lạc của cuộc đời phóng túng, và vì thế, biết đâu Duy êm đềm sống bên cạnh Thơ không có lúc bàng hoàng nhớ tiếc những ngày truy lạc. Nay chàng không bao giờ còn để nhớ tiếc đến làm

vào cửa sổ, Duy tưởng như hơi thở cuối cùng của ban đêm.

Duy đương thờ đón gió lấy thì Tinh đã chỗi dậy, đi chân không chạy đến khép cánh cửa lại rồi ôm lấy Duy hôn :

— Đậy bao giờ thế anh ? Hãy vào đây đã đi.

Vừa nói Tinh vừa lả lơi lôi kéo Duy. Duy mỉm cười nhìn Tinh lả lơi dưới chiếc áo « sơ mi » mỏng. Tưởng là chàng ngây ngất trước sắc đẹp của mình, Tinh cười một cách dĩ thỏa, nũng nịu :

— Đấy, của anh đấy, anh muốn làm gì thì làm.

Duy lãnh đạm đáp :

— Anh chẳng làm gì cả.

MÀY CẬU CHUYỆN NHỎ

Kỳ này xin hiến bạn đọc Ngày Nay một ít chuyện vui mà chúng tôi góp nhặt ở báo ngoại quốc. Đó là những câu chuyện nhỏ, có tính cách hài hước và châm biếm — những nụ cười chua chát có thể cho ta rõ dư luận của dân một vài nước đối với Chính-phủ họ.

Ở những chính-phủ đó, người ta vẫn chưa được hưởng tự do ngôn luận. Nói thực ý tưởng lên mặt báo là một điều nguy hiểm, nên người ta bình phẩm người và việc một cách rất khôn ngoan: lời công kích ẩn sau những đoạn văn thơ khôi hài hoặc trong những câu chuyện hóm hỉnh, cợt đùa, người ta truyền từ miệng này sang tai khác.

Chuyện Italie

Bây con mèo — Nước Ý phát-xít được toàn dân Ý ca tụng cái chính thể độc tài, đó là theo lời các tờ báo trong nước: nhưng theo các chuyện trào phúng thì người ta ca tụng như thế này:

Trong một lớp học bên Ý, một cậu học trò nhỏ, cậu Romulus, một buổi kia hơn giờ đến trường.

Thầy giáo hỏi sao Romulus vui vẻ thế, Romulus đáp:

— Thưa thầy, tôi thích lắm, vì con mèo cái nhà tôi sinh hạ được bảy con mèo con phát-xít.

Thầy giáo liền đem câu nói ái quốc đó trình lên ông đốc; ông đốc lại chuyển đệ lên ông thượng thư học chính; ông thượng thư bộ học lại chuyển đệ lên thủ tướng Mussolini. Thủ tướng liền muốn đến hỏi chuyện cái nhà cậu học trò đã có cái khẩu khí đáng khen là cậu Romulus.

Tức khắc lên xe, thủ tướng đến tận trường học và cho gọi Romulus đến trước mặt mình. (Việc đáng ghi này cách buổi học đáng yêu kia mười bữa)

Thủ tướng hỏi:

— Thế nào? Romulus, bảy con mèo bé mới sinh ở nhà em? Bảy con mèo phát xít?

— Bẩm thủ tướng chính thể, nhà cháu mới có bảy con mèo bé, nhưng nó không phát xít nữa đâu. Mọi người kính ngạc! Ông thầy học bực mình lắm, hỏi gặng:

— Ô kia, hôm nọ rõ ràng em bảo rằng nhà em mới có bảy con mèo phát xít cơ mà!

Romulus thưa:

— Vâng, nhưng hôm nọ những con mèo ấy chưa mở mắt.

Vì câu trả lời đó, thầy Romulus bị người ta ghét bỏ. Tha hồ cho cậu ta khóc lóc kêu van... Sau đó ít lâu, ông đốc trường gọi cậu ta đến và hỏi:

— Nay Romulus, tại sao mày lại bảo bảy con mèo nhà mày không phát xít nữa?

— Thưa ông đốc, vì mở được mắt, chúng nó không phát xít nữa, nhưng bây giờ chúng nó lại phát xít rồi.

— Sao? Chúng nó lại thành phát xít?

— Vâng ă, vì bây giờ chúng nó có phát xít người ta mới cho ăn.

Bà tước Ciano, vị con đẻ trứ danh của nhà độc tài trứ danh nước Ý,

là người thích bơi.

Một bữa vắng vẻ kia, Ciano tắm một mình ở bờ hồ Adriatique. Một buổi sáng sớm (và ngao mạn) ở tới và cuốn bá tước đi.

Thấy nguy đến nơi, bá tước ta vội kêu cứu.

Nghe tiếng kêu, một người thuyền chài liền chèo đến, nhảy xuống hồ, vớt ngay được người bị nạn, lúc ấy đã không biết gì; và cứu cho tỉnh lại.

Ciano là người biết ơn:

— Anh đã cứu sống ta, công ấy sẽ không quên. Bây giờ anh muốn gì cứ nói lên là ta cho anh được đúng như ý muốn. Ta là ai anh có biết không? Ta chính là bá tước Ciano.

Tức thì người đánh cá vội quỳ ngay xuống:

— Bẩm quan thượng thư xin quan lớn chuẩn lời tôi, tôi chỉ xin quan có một điều: là đừng cho người nào ở đây biết rằng tôi đã cứu sống quan lớn!

(Câu nói ấy cho ta — và cả Ciano biết—dân ở đây họ đối với bá tước ghét hay yêu thế nào).

Thủ tướng Mussolini được thấy dân Ý nhiệt liệt hoan hô từng lời nói và cả từng cử chỉ của mình. Mussolini diễn thuyết, dân rất cổ reo: *Viva il Duce!* Mussolini đến khách thành một nơi: *Viva il Duce!* Họ nhảy múa, tung khăn mùi xoa, hoặc cầm khải hơn, muốn xông lại hôn nếu thủ tướng không có lính đi che chở hộ. Đó là cách biểu tình yêu trước mặt. Thủ tướng còn được dịp thấy cái cảm tình ấy ở sau lưng.

Một bữa kia, Mussolini vào xem chiếu bóng ở một rạp lớn trong kinh thành, nhưng không cho ai biết.

Trên màn ảnh, một đoạn phim thời sự vừa diễn đến một cuộc diễn thuyết của nhà độc tài. Mọi người trong bóng mờ tối đều rập rập đứng dậy để chào cái hình ảnh trứ danh của thủ tướng.

Chỉ có một người không đứng: là Mussolini. Nhưng ai biết đây là dân? Người ta cứ cho là một anh hồn sực nào có óc phản đối phát xít. Tức khắc người ta dồn đến, kéo anh chàng vô lễ xuống và, trong bóng tối, đánh cho một trận nên thân.

(Xem tiếp trang 11)

Thanh - Tra

và NGHIỆP

Từ lúc thợ thuyền ở các mỏ, các đồn điền trở nên một giai cấp đông đúc trong xã hội cho mãi đến hết cuộc

Ấu chiến, nhà nước phó mặc cho chủ và thợ tranh quyền lợi với nhau. Lễ tất nhiên là độ ấy, chúng trội với đá, thợ thuyền chỉ còn có một việc: là cúi đầu vâng lệnh, không dám ngóc lên, mà cũng không ai cho ngóc lên.

Đến năm 1918, ông toàn quyền Sarraut, nhận thấy đồn điền cao xu mỏ mang rất phát đạt, mỏ rất nhiều cu li, nhận ra rằng việc cne trở cho thợ thuyền đã trở nên một sự tối yếu, tối yếu cho quyền lợi của thợ cũng như cho trật tự của xã hội. Ông bàn thiết lập ra ở Nam Kỳ một sở thanh tra lao động. Cách đó tám năm, năm 1936, ta mới thấy sở ấy xuất hiện ra ở Bắc Kỳ; năm sau, ở Trung Kỳ và Cao Mèo đều có thiết lập sở thanh tra lao động cả.

Cũng vào năm ấy, năm 1937, Chính phủ đặt lên trên tất cả các sở thanh tra lao động từng xứ một sở Thanh-tra chung — Và cách đó mười năm, một đạo chỉ dụ ngày 9-6-1937 tổ chức lại một cách chu đáo hơn sở Tổng Thanh-Tra lao-động.

Theo sắc lệnh ấy, ông Tổng Thanh-Tra lao-động là một viên chức ngang hàng với các vị thống sứ đề có đủ quyền hành. Công việc của ông ấy là tìm tài liệu và coi sóc hết về các vấn đề lao động; ngoài ra, còn tìm phương mở mang các công cuộc xã hội có ích cho thợ thuyền nữa.

Còn ở mỗi xứ, thì vẫn có một nha thanh tra lao động riêng đặt dưới quyền của vị thủ hiến xứ ấy. Công việc của các nha thanh tra lao động rất là phức tạp, nhưng đại loại có

ba thứ. Một là áp dụng luật lao động, hai là thay mặt thợ thuyền, ba là điều đình những việc xung đột xảy ra giữa chủ và thợ. Theo ý muốn của Chính phủ, những viên thanh tra lao động cần phải khéo léo, biết khuyên răn các ông chủ, biết bảo vệ thợ thuyền, cần phải công minh, để cho hai phái chủ thợ được sống trong một không khí hòa hảo.

Muốn cho sở thanh tra lao động có đủ quyền để làm trọn bổn phận của mình, nên các viên thanh tra đều có quyền bất cứ lúc nào cũng có thể vào các xưởng để xét xem chủ có theo đúng luật lao động không. Nếu có việc gì phạm pháp, viên thanh tra có thể làm biên bản gửi ra tòa. Viên ấy lại còn có quyền mở cuộc điều tra để xem lại thợ bên nào phải trái.

Ở trong Nam, ngoài sở thanh tra lao động, ta còn phải kể đến các viên giám sát lao động coi sóc riêng về các nhân công có dài hạn làm phu ở các đồn điền nữa. Những viên giám sát ấy có quyền coi sóc và chăm nom các phu đồn điền, có quyền thăm phần nữa, nếu có những vụ vi cảnh xảy ra, thí dụ như phạt tiền đến 15 quan và phạt tù đến 5 ngày những người phu hoặc vô cơ không tuân lệnh chủ, hay vô cơ bỏ công việc quá 24 giờ.

Nói tóm lại, ta thấy sở thanh tra lao động một mặt có quyền giám sát xem luật lao động có thi hành không, một mặt làm đại biểu cho thợ thuyền trong những hội đồng bàn đến những vấn đề lao động.

Bệnh khí hư

Đàn bà có khí hư là vì có kinh mà không kiêng, hoặc làm lụng nhiều, ăn uống thất thường, hoặc vì bệnh tình người chồng chuyên sang. Kịp nên uống thuốc của

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131, Route de Hué — Hanoi

sẽ được khỏi chắc chắn. Giá 1p.20 một hộp, uống 3 ngày. Nhà thuốc đã nổi tiếng chữa các bệnh lậu, giang-mai, hạ cam, v. v. hết cứ nặng nhẹ, đều được khỏi dứt nợ. Thuốc lậu 0p.60 một hộp, Giang mai 0p.70. Hạ cam 0p.30. ĐẠI LÝ: Quang-Huy Hải-dương, Ích-Tri Ninh-bình.

Ở ĐÔNG-DƯƠNG

Lao - Động

Đ O À N

bàn về vấn đề lao động, sẽ có người biết rõ quyền lợi riêng của thợ thuyền thay mặt họ mà bênh vực quyền lợi ấy.

Xem như vậy, có nghiệp đoàn chỉ có lợi. Các viên thanh tra lao động thay mặt thợ thuyền, nhưng hầu họ có lòng tốt đến bực nào nữa, họ cũng không sao biết rõ quyền lợi của thợ để mà bênh vực như một người trong nghề được. Cái lý ấy hiển nhiên quá, không ai cãi vào đâu được, nên năm 1937, người ta thấy chính phủ nều ra vấn đề nghiệp đoàn, lập ra một bản dự án về nghiệp đoàn và hỏi ý kiến các phòng thương mại về việc ấy. Nhưng, từ ngày ấy đến giờ, cũng như việc ra một đạo nghị định về tai nạn lao động, không thấy ai nói đến bản dự án về nghiệp đoàn kia nữa. Khiến cho khách hàng quan ngờ rằng phái chủ lại vì quyền lợi riêng của họ mà dim bản dự án đi. Chính phủ muốn tỏ ra là công bình và sốt sắng với việc xã hội, nay chỉ còn có một cách: là mau chóng tuyên hành một chế độ mới về nghiệp đoàn. Đó hình như cũng là công việc của ông tổng thanh tra lao động, quyền hành ngang với các vị thống sứ, vì sắc lệnh năm 1937 đặt ra chức ấy đã gán cho ông ta cái bổn phận giúp ông Toàn quyền Đông dương trong mọi công việc có ích cho dân lao động. Chúng tôi chắc và mong rằng ông ta đương nghĩ đến cái bổn phận ấy.

Hoàng Đạo

Nắng Trong Vườn

Tập truyện ngắn của THẠCH LAM
ĐỜI NAY XUẤT BẢN

VOS YEUX VOUS LE DIRONT...

si vous les regardez après l'essai du nouvel ARCANCIL imperméable: ARCANCIL est un produit moderne qui possède toutes les qualités que vous avez cherchées jusqu'ici.

Il ne pique pas et ne rend pas les cils cassants, car il ne contient pas de savon ni autre produit caustique.

Il ne coule pas et résiste aux larmes, étant imperméable.

Il active la pousse du cil; l'huile de tortue qui entre dans sa composition nourrit le bulbe et développe la croissance du cil qui, grâce à cette fertilisation, gagne plusieurs millimètres.

ARCANCIL est en vente partout en 9 nuances seyantes et une qualité spéciale: ARCANCIL-SANCOLOR, embellissant les cils sans les farder, au prix de 0p.60 la boîte publicitaire. Les femmes qui ont déjà essayé ARCANCIL en sont enchantées. Essayez-le vous aussi et retenez bien: « POUR VOS CILS... ARCANCIL ».

Agent exclusif pour l'Indochine:

COMPTOIR COMMERCIAL (Serv. V. A. 30) 59, rue du Chanvre - Hanoï

Đền bát lều. Người ta nhận được thủ tướng. Áo hận. Ta lỗi. Nhưng Mussolini không trách ai. Bị đánh đau, nhưng Mussolini cũng lấy làm thích.

Một lần khác, thủ tướng phátxit cũng « vi hân » đi xem chiếu bóng. Và trên màn ảnh cũng thấy hiện ra chân dung của chính mình.

Thấy mọi người đứng cả lên, Mussolini sực nhớ ra, bắt đầu đi cũng phải đứng lên theo: ông ta đã có kinh nghiệm về lòng hâm mộ quá nhiệt thành của công chúng.

Một người gần đó nhận thấy vẻ miễn cưỡng vừa rồi liền bảo nhỏ ông:

— Phải đấy, cứ chịu khó đứng lên cho khỏi đại mặt. Tôi cũng nghĩ như bác, và như nhiều người trong này. Chứ bác tưởng tôi có ra gì thắng cha ấy đâu?

Chuyện Đức

GERING, « cánh tay phải » của nhà độc tài Hitler, một bữa kia đến

— Băm thống chế, bọn công sản chừng 30 phần trăm...

— Sao? sao? 10 phần trăm với 30 phần trăm, rồi lại 30 phần trăm nữa, thành ra một trăm phần trăm rồi còn gì? Thế thì những thợ quốc gia xã hội đâu?

Ông giám đốc thưa:

— Kìa! thợ ấy đây toàn là quốc gia xã-hội ráo!

Goebbels, cánh tay trái của Hitler hôm ấy chủ tọa lễ phát phần thưởng về cuộc thi chung (Concours Général) cho các trường ở Berlin.

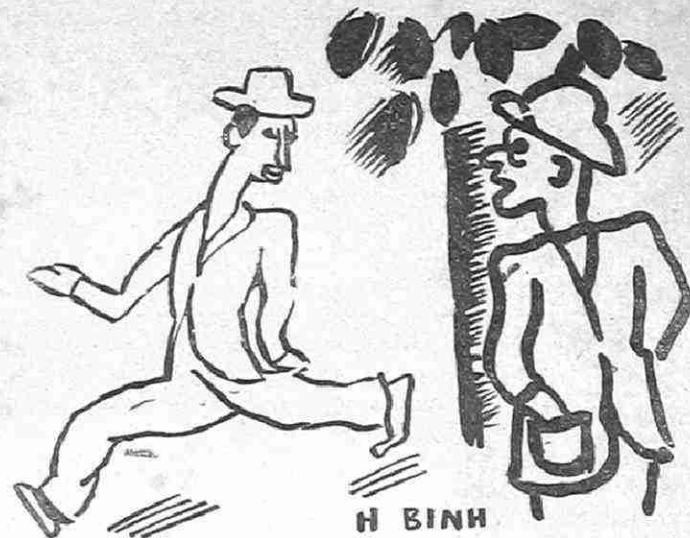
Ông đặt một vòng lá bằng giấy vàng lên đầu người được giải nhất về sử ký, và hỏi:

— Anh thông thuộc lịch sử đến thế, thì anh thử nói cho ta nghe tại sao nước Đức bị thua về trận đại chiến?

Người học sinh đáp ngay:

— Băm ngài, nước Đức thua trận là tại những ông tướng do-thái..

— Anh nói lạ! Thua vì những ông tướng soái do-thái? Trong đội quân

H BÌNH

— Đàng ấy đi đâu mà vội thế?

— Tôi đi đưa đám ông chủ. Vì ông ta ghét những người đến chậm lắm nên tôi phải vội.

thăm một nhà máy lớn Ông giám đốc nhà máy thiết tiệc. Goering vui lòng nhận và trong bữa tiệc ông nói với chủ nhân:

— Tôi muốn hỏi riêng ông câu này, ông là đảng viên trung thành với đảng quốc gia xã-hội, hẳn ông biết rõ những tư tưởng chính trị của thợ thuyền trong hàng của ông.

— Băm vâng.

— Tôi hỏi thế.. là vì.. trước kia bọn họ còn có những tay xã-hội dân chủ, liên hiệp công giáo, hoặc cộng sản.. đã dễ một chiếc mà không còn sót người nào ở đây sao?

— Băm thống chế, chính thế đấy ạ. Ngài đã muốn biết sự thực thì tôi cũng cứ thực tình mà thưa: quả nhiên trong thợ thuyền ở đây vẫn có những người theo các chủ nghĩa ấy thực.

— Vậy có bao nhiêu người theo xã hội dân chủ?

— Băm ước chừng 40 phần trăm.

— Nhiều thế cơ à? Còn theo liên hiệp công giáo?

— Băm liên hiệp công giáo chừng 30 phần trăm.

— Ở 1 ở 1 thế thì đông quá! Thế còn bọn cộng sản?

Đức ai dễ cho người Do thái cầm quân?

— Vâng chính thế đấy ạ. Thua trận chính vì thế.

Nhà độc tài Hitler, cũng có dịp biết ý kiến bọn học trò nhỏ, trong một buổi ông đi khám trường.

Ông muốn biết khẩu khí bọn quốc dân bé nhỏ này để hiểu rõ cái tương lai của nước, và nhân thế, có lẽ cũng muốn thấy rõ cảm tình của họ đối với ông.

Ông ra một câu hỏi để cho học trò đáp.

Hỏi rằng « Nếu tôi là cha anh thì ngày sau anh muốn làm gì? »

Cậu học trò thứ nhất trả lời:

— Băm Furher, tôi muốn làm Thống soái.

Cậu học trò thứ nhì:

— Băm Furher, làm thống soái.

Cậu thứ ba và nhiều cậu sau cũng:

— Băm Furher, làm thống soái.

Đến lượt một cậu học trò người do-thái, Hitler hơi lưỡng lự, nhưng sau cũng cứ hỏi:

— Nếu tôi là cha anh thì anh muốn làm gì?

Cậu do thái đáp:

— Băm tôi muốn bỏ cô à!

Lêta thuật

TRONG GIM

NHỮNG ĐIỀU KHUYÊN NHỮ CÁC HỌC SINH

MUỐN THI ĐỒ

Đó là đầu đề một cuốn sách của ông Lavarence, giáo sư trường Đại học văn chương ở Clermont-Ferrand (Pháp) Trong sách ông khuyên thí sinh những điều rất thiết thực nên theo trước khi đi thi, có thể giúp ích lớn cho các học sinh. Ông là người lịch duyệt, từng trải, một cựu sinh viên trường Đại học Normale, một thạc sĩ, một bác sĩ và cũng vì thế ông đã qua biết bao kỳ thi và chung đụng với biết bao nhiêu thí sinh đã thành công hay thất bại. Ngày Nay trích dịch dưới đây mấy đoạn thiết yếu mà chúng tôi tưởng có ích lợi cho các học sinh ta sắp đi thi.

Đ IỀU KHUYÊN thứ nhất có thể tóm tắt lại trong hai tiếng : *Biết mình*. Bình thường người ta chỉ có thể thành công khi nào mình đủ tư cách. Đến bậc tú tài đã không hợp với tất cả khiếu khôn, và có nhiều học sinh nên tìm một công việc hợp với tài trí mình hơn là mất bao giờ theo đuổi cái bằng đó. Trước khi muốn dự một kỳ thi nào, phải biết suy xét rõ ràng cái thiên năng, cái khuynh hướng của ta. Người ta đã khờ là muốn làm giáo sư, y sĩ, thày kiện, kỹ sư, chỉ vì nghĩ rằng những nghề ấy danh giá và có nhiều lợi lộc. Nếu ta không có khuynh hướng về những nghề ấy ta sẽ không thành công, và sự thất bại khiến ta hối hận đã không chọn một nghề khác. « Ta nên làm thợ nề, nếu tài của ta ở đấy », đó là ông Boileau đã nói.

Nếu ta định dự một kỳ thi ? Ta hãy soạn thông thả và từ xa, đừng mong vào một sự may mắn. Sự học là một cách kiên nhẫn dạy ta lý luận, một cách rèn luyện trí nhớ có phương pháp; và những môn học không những chỉ thuộc lòng, còn phải thấu hiểu và được áp dụng.

Một hay hai tháng trước kỳ thi

DH

TẬP KIỀU

Trong người lại ngắm đến ta, Một giây một mộng biết là có nên ?

dùng đề ôn lại chương trình. Ôn bằng cách viết những bài tóm tắt, làm những bản phác họa, đọc to tiếng những bài quan trọng. Học sinh hỏi lẫn nhau; làm bài tập cho quen, v. v. Chỗ này ông Lavarence khuyên những điều rất tỉ mỉ và nói cả đến cách vệ sinh riêng trong thời kỳ chăm chỉ ấy. Ông khuyên nên ngủ sớm và ngủ cho đủ giấc; tập vận động hằng ngày cho có chừng độ; dùng những thức ăn cho thích hợp, nhiều rau sống (sinh tố) và chín, thịt dùng ít, rau khô, bơ và dầu thay cho mỡ; rượu cấm hẳn. Tránh cả những môn thể thao phải dùng nhiều sức, những buổi tối đi chơi khuya và cả xem truyện trình thám tử nữa! Sau cùng, nghỉ hẳn vài ngày, để tinh dưỡng bộ thần kinh, gân cốt và dạ dày. Gấp sách vở lại.

Nên đến chỗ mình phải thi ngay hôm trước kỳ thi và đi ngủ sớm. Sáng hôm thi ăn lót dạ cho có chừng. Đừng quên giấy, bút, tự vị. Và trong kỳ thi viết, chớ có gian lận.

Đến đây, riêng một chương nói về ảnh hưởng của sức khỏe trước sự thành công... và về sự lo sợ. Ông Lavarence có những ý riêng về y học và chỉ dẫn đến cả một vị thuốc đề hộ vệ — ta hãy tin ở sự kinh nghiệm của ông — rất có ích lợi cho những người non gan. Ông nghĩ đến đủ thứ. Xa nữa ông dặn thí sinh phải dùng những cách tự kỷ ám thị lạc quan của Coué.

Những điều khuyên về kỳ thi viết: không quên biên tên lên đầu bài thi; xem lại từng tiếng, từng chữ đầu bài xem có thể nghe lầm không hay cả đọc lầm nữa.

Bài phải viết cho sạch sẽ, rõ ràng, chấm câu rành mạch và đúng mẹo luật, vẫn không phủ phiếm hay dùng những tiếng lóng, dân bài cho hợp với thời giờ hạn chế;

không bỏ mất những phút quý báu để làm một bản giấp mà ta không có thì giờ chép lại cả. Một bài dịch phải viết bằng một lối văn chững chạc và không có những chỗ tối nghĩa: sai nghĩa là một sự nhầm lẫn, nhưng không có nghĩa là xuẩn ngốc. Làm tính phải vẽ những hình cho đúng, những dấu hiệu và dấu phẩy đặt thật đúng, cộng nhầm một cái tính là một điều không thể tha thứ được.

Thi viết xong, không được chơi phiếm: nghỉ ngơi cho trí não trở lại. Ta đợi vài hôm đề vào kỳ vấn đáp.

Nhất là vào vấn đáp, tinh lo sợ rất có hại. Nhưng cái phần thi ấy, theo tác giả, rất dễ. Thí sinh đứng trước mặt những người rất sẵn sàng nhân từ cả. Chỉ việc lắng nghe cho hiểu lời hỏi. Thí sinh không thể biết được hết, nhưng phải biết đại khái về tất cả, và một câu trả lời có nghĩa lý bao giờ cũng có giá trị.

Không có một chỗ nhỏ nhặt nào là không có chỗ quan hệ. Người ta viết cho các trẻ em, cho các thiếu niên có lẽ đáng tri; tác giả, một nhà giáo dục, biết để ý đến những cái tỉ mỉ và trẻ con; thiếu chút nữa ông dạy những cách gọt bút chì, hay thắt cho gọn ghê cái cravate khiến cho giám khảo dễ có thiện cảm. Nhưng không phải ai biết rõ luật lệ một cuộc chơi cũng có thể chắc phần thắng. Ông Lavarence đã có đề phòng sự thất bại: trong những trang cuối sách, ông an ủi và khuyến khích những người thi hỏng.

Ông nói: Có những chỗ thiếu sót trong khi học thi, hay học lực của thí sinh chưa được chắc chắn. Họ sẽ có thì giờ tinh lại trí, nhận sự thất bại của mình và dự bị đề phục thù. Chính những bài học về sự thất bại cũng có ích lợi. Học lại một năm trước hết là một sự hơi xấu hổ, nhưng người « linh cựa » sẽ có nhiều cái lợi: người ấy bơi thuyền trên một miền bề dẽ đã đi qua và rõ cả — buồn thay! — những mỏm đá hiểm hóc. Họ đã làm một việc thí nghiệm sẽ giúp ích cho họ năm sau.

Lavarence

(Jean Valincourt — Les Annales)

M, trích dịch

NGÀY NAY

Thường thường chúng tôi vẫn nhận được những câu hỏi gửi về tòa báo hỏi han, hoặc nhờ chúng tôi trả lời riêng cho từng bạn được, nhưng tôi muốn cho mục này trở nên một mục lợi cho chúng tôi trả lời.

1) Những câu hỏi, bất cứ về phương diện nào, có thể câu hỏi mà sự đăng lên báo không hại gì cho những điều chúng tôi biết, thì có thể. Mỗi bạn có câu hỏi gửi đến nên lấy một miếng giấy (làng tính). Mỗi tuần chỉ được hỏi những câu hỏi là hai lần trên một mảnh giấy riêng, dưới một phần của một phần: đề « Ngày Nay nói chuyện » cho

Ngọc Thanh, Hanoi — Tàu bay Nhật Bản có đủ xướng đúc các thứ máy bay không?

— Bền Nhật có đủ xướng đúc làm máy bay, mang tạc đạn, cùng các thủy phi cơ. Các nhà chế tạo của Nhật bộ phận của một chiếc tàu bay. Các nhà chế tạo của Nhật là không tốt, và cần lái một chiếc máy bay Nhật năm ngoái, chiếc máy bay « Thần Phong » của Nhật đã đi từ Tokio đến Paris-Londres và trở về Nhật bằng máy bay Âu châu nào đạt được. Nhưng Nhật cũng chế tạo xướng máy bay mua lẫn kiến máy (licence) của

T. V. T. Haiphong — Li tàu nag thấy trên tàu bay mới học — (guerre totale) về sau này. Thế nào là chiến tranh (toàn lực) —

— Tiếng « chiến tranh toàn lực » là tiếng của người tổng tự lệnh các đạo quân Đức, đặt ra một cuộc chiến giữa hai đạo binh kinh địch như trước đây, nhưng chiến lược của toàn quốc, tất biết cả sức mạnh của một nước sẽ cũng phải cùng nhau. Vì có nhà binh, mà cả đến dân sự ở sau mặt trận, thì thiệt hại phá. Cuộc chiến tranh sau này của thế giới, thì thiệt hại trung Hải có thể bị phi cơ phá tan cả.

Trần Liêu, Vi Xuyên — Ông Giám quốc nước Pháp có nhiều Vua không? Và được bao nhiêu lương một năm?

— Giám quốc nước Pháp cũng có nhiều Vua, nhưng bên Mỹ. Cứ theo đúng hiến pháp, ông Giám quốc có quyền 5 tháng một năm, bắt nghị viên nghỉ một tháng, hay gì với Thượng nghị viên. Ông có thể từ chức, nhưng chỉ hai viên thảo ra, có thể ra lệnh cho họ nghỉ. Ông là tổng tự lệnh các đạo binh đó; có quyền từ chức, thay thế, dẫn bí mật, và không có gì quan trọng về mặt quốc, v. v. và nhiều quyền hành khác. Ông Giám quốc lại là trách nhiệm, nghĩa là không bị một thứ gì phá hoại về khi phạm tội phản quốc, lúc đó sẽ do Thượng nghị viên xử người bất khả xâm phạm, vì vẫn còn giữ chức vụ. Theo hiến pháp hành làm, nhưng sự thực và bây giờ ông Giám quốc có một công trong những dịp lễ long trọng, thì ông Giám quốc có triệu 6 trăm nghìn quan một năm, là một số tiền rất ít nếu so với vua nước Anh (60 triệu) hay vua nước Mỹ (10 triệu). Ông Giám quốc phải tùy tùng theo vua nước Anh, còn không bằng vua các nước khác.

Massage électrique (Soa)

Làm cho da mặt mịn tươi, đi nắng không bắt đen, đánh kem phấn nhàn trên mặt được, da không khô bạc, lỗ chân lông không đóng, nhàn

CHỈ DÙM LÀM ĐẸP — Cách trang điểm, cách trang điểm (soa nắn) lấy cho người thêm đẹp theo lối Mỹ, soa nắn mặt

QUÀ BIỂU (nếu)

Biểu một hộp nước hoa, kem, phấn chì, son hay brillantine: Lanselle, Yardley, Guitare, Arcanciel, Gorlier, L'Oréal, Bourjois, Eclador, Cutex, Luxuria, Lesquendieu, Klytia, Epiloplant

MY VIEN AMY —

CHUYỆN

... của các bạn đọc khắp nơi... không thể nào... gọi là... những điều các bạn hỏi...
 ... cho tất cả mọi người, ở đây...
 ... 2) Những...
 ... chỉ trả lời...
 ... trên địa chỉ...
 ... phải viết mỗi câu...
 ... Ngoài phong bì...
 ... cho khỏi nhầm lẫn.

... bay đi sân và tàu bay...
 ... được tất cả các...
 ... thường cho máy...
 ... là đi tự tử. Tuy vậy...
 ... Nhật chế ra, đã...
 ... mà chưa có...
 ... thường các...
 ... của các nước khác.

... kiến tranh toán...
 ... Ludendorff, cựu...
 ... cách dùng binh...
 ... ở mặt trận...
 ... cần đến...
 ... hay nhân...
 ... không những...
 ... bị tàn...
 ... không thể tưởng...
 ... ven Địa

... hành bằng một ống...
 ... Giám quốc...
 ... chỉ hợp...
 ... đồng ý...
 ... đạo luật do...
 ... nước vì ông...
 ... Pháp, ký các hòa...
 ... của Giám...
 ... không chịu...
 ... làm, trừ...
 ... phải là...
 ... ngoài...
 ... quyền...
 ... nước...
 ... được ba...
 ... khác. Số tiền đó rất...
 ... (10 triệu). Còn về quyền...
 ... Pháp giống vua nước...
 ... quyền.

Soa nắn điện

không hư hại da, không sinh ra tàn nhang, nám sần...
 đẹp da. Soa nắn điện, ích lợi cho da nhiều lắm. Giá từ 2p00.
 phần son cho hợp, thoa cho mịn, và cách tự ý làm massage...
 người. Giúp cho dáng đi đẹp và thân thể son sấn sinh tươi v.v...
 từ 3\$00 giờ lên)
 (Con hến), Hoabigant, Tokalon, Chéramy, Dixor, Duvelia,
 - diamant, Lux-Lenthéric, Coly, Forvil, Orsay, Rosémail,
 Simon, Faber, Lanvin, Ricils, Rimmel hay Roger, v.v...
 DÉE EN 1936 — 26, HÀNG THAN — HANOI

CAI ĐỊCH CỦA CUỘC BẦU CỬ ĐỨC GIÁO - HOÀNG

Về phương diện tinh thần: Việc quản trị 350 triệu rưỡi người theo đạo Gia-tô, nghĩa là một ảnh hưởng trực tiếp đến gần một phần năm dân số của trái đất.

Về phương diện chính-trị: Mười hai hội giáo, tức là 12 bộ phải cai trị: bộ Văn phòng Tòa Thánh và các khâm sai Tòa Thánh có một động lực trên nền chính trị quốc tế. Trong việc tranh đấu hiện nay do hai cái sức mạnh tư bản và dân chủ chống cự nhau, cái động lực ấy có thể có những ảnh hưởng rất lớn.

Về phương diện cai trị: Hiện nay, chỉ có toàn quyền (lập pháp, hành chính và binh luật) trong thành thất Vatican, 0,44 cây số vuông và có đường xe hỏa 660 thước, gồm 1025 người, trong số có 853 người Ý và 121 người Thụy-sĩ. Quĩ của Tòa Thánh thường trên số một nghìn triệu qua mỗi năm.

Các đạo trên hoàn cầu: Đạo Gia-tô 39,5% dân số; đạo Hồi-hồi 12%; những đạo ở Ấn-độ, ngoài đạo Phật và đạo

L'ŒM L'AT

Hồi-hồi 15%; đạo Phật 8%; những đạo ở Tàu, ngoài đạo Phật và đạo Khổng. Đạo Lão 18%, số người ngoại đạo 7%.

Đạo Gia-tô trên hoàn cầu: Âu châu 210 triệu, Bắc-Mỹ 50 triệu, Nam-Mỹ 71 triệu, Á-châu 18 triệu, Phi-châu 3 triệu 40 vạn và Úc-châu 1 triệu 10 vạn.

Trường học trong nhà lao

BẠN CŨ muốn học hành không mất tiền, mà lại được ăn được ở không? Bạn hãy đáp tâu sang nam Phi châu và tìm cách vào tù... vì trong nhà lao chính ở Prétoria có một trường đại học. Tất cả các tù nhân đều có thể vào học trường ấy, và người nào muốn theo những khoa chuyên môn, có thể học bằng cách gửi thư. Học xong họ được dự các kỳ thi và khi được bằng cấp, họ thường được tha nếu xét ra họ biết sửa lỗi. Nhiều y-sĩ, kỹ-sư và thầy kiện đã ra khỏi cái trường đại học trong lao ấy. Người ta đã nhận ra một điều liên lạc đáng chú ý giữa cái tội lỗi và cái khoanh hưởng về các môn học của họ. Một tay ăn trộm đã định trở nên kiến trúc sư; một nhà lý tài đã

chọn khoa tài chính — có lẽ để « lần sau kinh doanh giỏi hơn — và một người phạm tội sát nhân muốn trở nên một y sĩ mổ xẻ: lẽ tất nhiên là người sau này trước khi được tha còn phải học chừng mười năm nữa mới thâu thái hết cái tinh hoa của nghề mình. (Marianne)

Thí nghiệm đồ chơi trẻ con

NHỮNG ĐỒ chơi trẻ con đều do người lớn sáng chế và làm ra, nhưng họ làm cách nào để biết những thứ trẻ con thích? Lẽ tất nhiên là họ có thể hỏi tương lại ngày thơ ấu, nhưng cách tốt hơn vẫn là trực tiếp ngay với trẻ con.

Người Mỹ đã lập một phòng thí nghiệm để xét xem những đồ chơi mới sáng chế ra có được trẻ con ưa chuộng không.

Nhiều đồ chơi bày vào trong một gian phòng, cho trẻ con đến chọn thứ gì nó thích hơn hết. Nó được phép nghịch với thứ đồ chơi ấy đến bao giờ mệt ý.

Các nhà thí nghiệm biên cẩn thận thời giờ chúng chơi, để ý xem trẻ con có đập phá đồ chơi, xem màu đồ chơi có được trẻ thích, hay đồ chơi không bị đập phá mà cũng tự nhiên gãy. Có khi người ta nhận ra sợi giây buộc vào một cái xe ngăn quá khiến khi kéo xe trẻ không được mơn ý. Người ta sẽ báo người đóng đồ chơi để sửa

đôi ngay. Cuộc thí nghiệm thực hành cả ở trong phòng lẫn ngoài không. Khi trẻ tranh nhau một thứ đồ chơi, ấy là dấu hiệu rất hay của sự bán chạy.

Có khi một ông giám đốc phòng thí nghiệm kéo một cái đồ chơi đến tận một công viên. Một chốc trẻ con kéo lại ngắm nghía đồ chơi, và ông giám đốc ghi lấy sự chú ý và lời bàn tán của trẻ.

Tóm lại đó là một ý kiến hay mà ta cũng nên bắt chước. (Robinson)

Thiệp mừng bằng giấy bạc

NGƯỜI Anglo-Saxons có một thói quen rất hay. Họ chúc mừng năm mới bằng những cái thiệp bưu chính có nhiều màu rực rỡ long lẫy. Như thế tưởng hay hơn là cái lối gửi danh thiệp của Pháp.

Tôi nhớ đến một bà triệu phú Mỹ, một bữa 25 tháng chạp kia dùng toàn giấy 10 dollars thay cho thiệp mừng để gửi cho bạn hữu. Một bà bạn và người tình địch, muốn cho bà triệu phú kia một bài học. Bà viết nguệch ngoạc lên tờ giấy 20 dollars « chúc bà mọi sự may mắn » gửi trả lời lại.

Bà triệu phú bị châm chọc, gửi lại tờ giấy 50 dollars với câu nói mát:

« Thừa bà bạn quý, « Xin cảm ơn bài học của bà và xin hoàn lại 20 dollars của bà bằng tờ giấy này ».

Nhận thư, bà tình địch nổi giận, gửi đi tờ giấy 100 dollars với câu báo thù sau đây:

« Thừa bà, « Xin bà nhận món này để mua một cuốn sách xi giao »!

Mong rằng đến đây hai bà... đình chiến, nếu không quỹ nhà ngân hàng sẽ không đủ cho các bà cãi nhau!

(Marianne)

OKOAMA

— Tôi chỉ muốn cho thiên hạ họ chúc toàn cầu: « Đầu năm để con gái cuối năm để con gái. »

— Sao vậy?
 — Vì... nhà tôi mới mở nhà Hộ-sinh.

NHỮNG SỰ PHÁT MINH CÓ ÍCH LỢI

BÁC sĩ Rhine, ở phía bắc đảo Caroline, đương tìm lời một thứ gọi là « đệ lục quan » (sixième sens). Ông quả quyết rằng, nếu có luận tập một cách thích hợp, người ta có thể trông ở xa không phải nhờ đến mắt. Theo ông, chúng ta có những bộ phận không dùng đến, nên vì thế bại liệt đi; những bộ phận ấy cốt để nhận thấy một điều gọi là « sự huyền vận của các việc ». Hình như cuộc thí nghiệm của ông đã có kết quả; ông dùng hai cô gái giống nhau (một điều đặc biệt), một cô trang bái, còn cô kia ở cách xa 400 cây số mà nói được đúng cây bài rút ra 17 lần trong 25 lần.

Một nhà quang tuyến học vừa mới nhận ra rằng, nếu người ta dùng một cái bom bom một ít không khí vào trong sự chung quanh óc người bị thương ở đầu, thì chụp điện để rõ những chỗ đau.

Một y-sĩ đã làm được một chiếc máy ảnh rất nhỏ, có kèm một bóng đèn điện nhỏ sủa sáng 12000 nến, khiến có thể chụp phía trong dạ dày 16 lăm hình khác nhau.

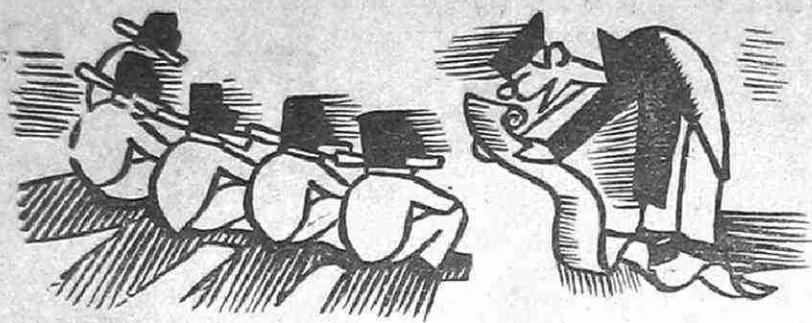
Những sự tấn tới về nghề nông mới đây cũng rất đáng chú ý. Một nhà hóa học Anh mới tìm thấy cách giữ cho sâu khỏi cắn hại rau cải bắp. Ông để chung quanh ruộng rau những cái bắp giả, phủ một lớp một có thuốc độc. Người ta nói như thế rất có công hiệu.

Khoa tiếp cây ăn quả cũng không chịu ngừng. Mới đây người ta đã hái được táo ở trên cây hạt giẻ, cây Chêne v, v...

Ngày nay người ta lấy ở gỗ ra được rất nhiều thứ: lụa, len, đường, dầu xăng, long não, những chất nhuộm, những chất mới để nhuộm da, lụa và cả đến một thứ men để thay cho men thường.

Ở Đức người ta làm những máy chế về âm nhạc, có thể đánh những giọng kẻ để chép nốt và tất cả những dấu hiệu trong bài đàn.

(Robinson)

Khuyên các ông « quan bé »

Hôm làm lễ phát bằng cho mấy ông huyện mới, các ông « quan lớn » có đọc nhiều bài diễn văn đề tán thưởng và khuyên nhủ các ông « quan bé ». Những bài nhả ngọc phun châu ấy, xem chỉ trừ về những điều đại cương mà thiếu về thiết thực. Tú Mỡ lấy danh nghĩa một tên dân, xin bổ khuyết chỗ đó và tặng các ông tân khoa mấy lời thô thiển nhưng rất thiết tha sau này :

Hỡi các ông tân khoa,
 Nay các ông bước chân vào hoạn lộ
 Đưa đầu xanh ra đội mũ cánh chồn,
 Thời dẫu rằng trăm khéo, nghìn khôn
 E sẽ bị rập vào khuôn khổ cũ.
 Khuyên các ông cố mà gìn giữ
 Trong tâm hồn hai chữ thanh cao.
 Sao cho dáng mặt thanh niên tri
 thức, anh hào,
 Giữ nhún phàm thế nào cho trọn vẹn.
 Nhìn trời đất, non sông không hổ
 thẹn,
 Sao cho trên vì, dưới miễn lấm lòi
 son.
 Đối với quan trên, đành phải kính,
 phải tôn,
 Nhưng tôn kính với cái lòng là khác
 hẳn.
 Khi chào hỏi, lúc trình thưa, chớ
 cần,
 Nhưng kính cần mà thẳng thắn, chớ
 như ai
 Dáng bộ xun xoe, tay chấp vái dãi,
 Theo lễ nghĩa kinh niên đời hủ bại.
 Đứng nịnh nọt, phỉnh phở, mơn gái,
 Đề mong cầu rơi vãi chút ơn trên,
 Chĩa khom lưng lạy một cửa quyền.
 Dựa thân thế khiến trăm, nghìn
 người khiếp phục.
 Nói đến sự thăng quan, tiến chức,
 Đi làm quan, ai chẳng nức lòng mong.
 Nhưng sao cho ăn thường xứng kỳ
 công,
 Chớ dùng mảnh khố để hồng xoay
 xử.
 Đối với các bậc quan trên cao cả,
 Mới là một phần bổn phận của nhà
 quan.

Nặng nề là phận sự với dân gian,
 Các ông khá lo toan đầy đủ.
 Chớ tưởng làm, như bọn nho cổ hủ,
 Rằng ông quan là phụ mẫu dân.
 Các ông là người học thức duy tân,
 Hẳn hiểu nghĩa công dân chi bộc.
 Lương các ông xoi, rồi rào sung túc,
 Là do dân đóng góp, rộc hầu bao.
 Cho nên đối với người lưng chày,
 khổ cao,
 Các ông phải xử làm sao cho phải lẽ.
 Nhà nước trao các ông quyền thế,
 Không phải để nẹt dân mà chính để
 an dân,
 Cho họ được an cư lạc nghiệp làm
 ăn,
 Việc cai trị phải có nhân có nghĩa.
 Các ông chớ lạm quyền, ý thế
 Dung túng sai nha bậy mưu kể đảo
 điên,
 Làm sự mập mờ, đời trắng thay đen,
 Đề dục khoét, xoay tiền hối lộ.
 Tướng Quỳnh bảo : thanh liêm rất
 khó,
 Nhưng khó, dễ là tư ở lòng ta.
 Người làm quan cần kiệm, tránh sa
 hoa,
 Ất có thể thực thà, liêm chính.
 Sau hết, xin các ông đừng nên nóng
 tính,
 Hay hóm gi chửi đánh, vọt roi.
 Quan là người, dân cũng là người
 Có hơn kém là ở nơi giáo dục.
 Nói tóm lại, nghề quan là tốt thực,
 Nhưng làm quan nên tích đức để về
 sau
 Đời con, đời cháu ngọc đầu...

Tú Mỡ

I — Lá phiếu thực hiện

HAI ông cụ đầu bạc râu bạc, nhưng trông có vẻ quắc thước, vừa từ trên xe ô tô bước xuống công trường hàng Vôi, nơi bỏ phiếu bầu hội viên Hội đồng thành phố khóa trước.

Bấy giờ vào khoảng hai giờ, nghĩa là giờ vắng cử tri nhất. Nhưng người đón khách đến bầu cũng vội vàng, hấp tấp lắm, chỉ kịp dặn một câu : « Mời hai cụ vào bỏ phiếu, lát nữa tôi xin quay về đón hai cụ. » Rồi lại lên xe bảo tài xế đánh đi thẳng.

Hai cụ tiến qua công trường. Bỗng một người trẻ tuổi chạy ra đón đá hỏi :

— Thưa hai cụ đến bỏ phiếu ?

— Phải, chúng tôi đến bỏ phiếu.

— Thưa hai cụ bỏ cho ai ạ ?

Cụ nọ ngờ ngác nhìn cụ kia, rồi một cụ ngáp ngừng :

— Chúng tôi bầu cho... ông Lưu.

Người trẻ tuổi cười :

— Thưa cụ, có ông Lưu nào ứng cử đâu ?

Ông cụ cũng cười :

— Ấy, ông Lưu chả chơi với cháu à, ông ta ăn cần nói mãi, rồi đưa phiếu nhờ tôi đi bỏ. Tôi nể quá... Đây, phiếu đây, tôi cũng chưa xem tên...

Vừa nói, ông cụ vừa giơ lá phiếu ra. Người trẻ tuổi làm bộ kinh ngạc, kêu :

— Chết! cụ mang phiếu từ nhà đến ?

— Ấy, người ta đưa cho chúng tôi... chứ chúng tôi làm gì có phiếu. Vậy sao ?

— Thưa hai cụ, không mang phiếu từ nhà đến được, vì làm thế là gian

lận, nhớ cảnh sát người ta trông thấy thì thật...

Vừa nói vừa đỡ lấy hai lá phiếu (cổ nhiên là phiếu của phe kích địch) mà xé vụn ra. Rồi trong khi hai cử tri còn đương hồ ngỡ không hiểu, người trẻ tuổi đã dúi nhẹ vào tay mỗi cụ một lá phiếu của phe mình, và nói :

— Mời hai cụ vào bỏ phiếu cho, phiếu này mới là phiếu thực hiệu, còn phiếu kia là phiếu giả. Rồi sẽ có ô tô đến đón hai cụ lại nhà.

Hạng cử tri mờ mịt ấy còn thì các nhà ứng cử còn phải dùng đến ô tô, và còn phải đến nhà tạ ơn người đề cử mới mọc lòi kéo họ đi làm bổn phận công dân.

II — Ba Éch đi bầu

BA ÉCH đương lang thang ở phố hàng Cót. Bỗng từ từ tiến đến trước mặt một cái xe ô tô, kính có dán miếng giấy trắng để chữ số 7. Anh hiểu ngay là một cái xe đi đón cử tri và chợt nhớ tới cuộc bầu hội viên Hội đồng thành phố.

Anh liền giơ tay vẫy. Tức thì xe rít « phanh » đứng lại.

— Đi đón cử tri, phải không ?

— Vâng ạ.

— Cửa phe nào đấy ?

— Phe ông Lai, ông Quý.

— Thế à ? Phe ông Lai à ? Đã được khá chưa ?

Ba Éch xoắn suốt hỏi. Rồi nói tiếp :
 — Tôi cũng đi bỏ phiếu cho phe ông Lai đây.

Người giúp việc bảo cử vội mỉm cười :

— Vâng xin rước ngài lên.

Ba Éch không đợi mời đến lần thứ hai.

— Thưa ngài bỏ phiếu ở Đốc-lý hay ở Hàm-long ?

MUỐN ĐƯỢC

Răng trắng, lợi đỏ, miệng cười tươi
 nên dùng thuốc đánh răng

Eclat d'argent

Có bán khắp mọi nơi và ở

Pharmacie du BÓN SECOURS

52, phố Đông Khánh, Hanoi — Tél. 454

ECLAT D'ARGENT NICOTA

chế riêng cho người hút thuốc lá dùng.

Cả tờ quảng cáo này đem đến các nhà đại-ý lấy một ống thuốc échantillon

MAILLOT DE BAIN
 CHEMISETTE
 SLIP

xin đòi cho được nhãn hiệu

CÉCÉ

của hãng dệt

CỤ CHUNG

VỀ BẦU CỬ

KHÁI-HƯNG

Ba ếch nghĩ thầm: « Hân không mới thì mình vẫn tưởng bầu ở hàng Thủ tướng đây. » Thấy ông cử tri suy nghĩ, người kia ngồi bên tái xế quay lại hỏi:

— Thưa, « các » của ngài xanh hay vàng ?

Ba ếch trả lời liều liều:

— Xanh.

— Vậy ngài bỏ phiếu ở trường Hàm-long.

Xe chạy. Cử tri ngập ngừng:

— Tiếp đường... ông đỡ cho tôi xuống Gô-đa một tí... có được không ?

— Được ạ.

Một tí, nghĩa là hơn năm phút, thì

giờ đi để mua hai lạng cá phe và một lạng « phó mát ».

Thế rồi người ta đưa Ba Ếch đến trường Hàm-long, dắt Ba Ếch vào phòng bỏ phiếu. Ba Ếch đứng đó nhìn tờ vận độ ba phút rồi lại trở ra xe, chẳng bán bán gì cả vì người ta đã quên băng tēja anh trong số cử tri.

Người đón khách ban nãy lại gần, hỏi anh:

— Ngài bỏ phiếu rồi ?

— Phải, tôi bỏ phiếu rồi. Bây giờ ngài có thể lại đưa tôi về nhà được không ?

Được, xin mời ngài lên xe... Ngài ở phố nào ạ ?

— Phố hàng Cót.

Thế là Ba Ếch đã mua được hai lạng cá phe và một lạng phó mát mà không tốn một xu tiền xe.

Những câu chuyện vặt

MỘT ông cụ ở phố hàng Đào, được ô tô đến đón đi bỏ phiếu. Nhưng ông không bỏ cho phe có ô tô, mà lại bầu cho phe địch.

Bị người ta kỳ kèo, cụ đáp:

— Tôi tưởng ông chỉ có việc mời tôi đi bỏ phiếu thôi. Còn việc chọn người thay mặt cho tôi tại Hội đồng thành phố là về phần tôi chứ. Nếu tôi biết rằng ông mua lá phiếu của tôi bằng một cuộc ô tô thì hẳn ông cho bốn ô tô đến đón tôi cũng không đi.

Ông cụ ở phố hàng Nón còn đi xa quá một bước: Tới phòng bầu cử, ông xé lá phiếu ngay trước mặt người đã đưa cho ông. Rồi ung dung lấy lá phiếu phe địch bỏ vào thùng.

Đàn Hà-thành khá thực !

Và một câu chuyện cổ tích

NGÀY XƯA có một ông lý trưởng rất mẫn cán. Sau khi sốt sắng làm việc theo mệnh lệnh của bề trên, ông ta đến trình và kê công cán với ông quan thầy, cai trị địa phương.

Lúc bấy giờ, một người bé nhỏ đeo kính đương đưa ra nói chuyện với ông quan thầy. Ông lý trưởng cho ngay đó là một viên thư ký. Liên đông dạ: nói:

— Bẩm quan lớn, chúng tôi đã mời cho số ông X... được hơn bốn chục cử tri, xin trình quan lớn biết.

Và nhờ thầy thư ký thông ngôn hộ. Nhưng đó lại không phải là thầy thư ký, mà chỉ là một nhà ứng cử của phe phản đối với phe X...

Nhà ứng cử thông thả, trang nghiêm dịch ra tiếng Pháp.

Và ông quan thầy... cười tái mặt đi.

Khái Hưng

Bí mật

« Trong khế phỏng » trong thiên tình sử bí mật của Mae West :

— Trong sự Cordes đã chứng kiến lễ cưới đơn sơ gần lặng của đôi giai nhân.

Đôi giai nhân đây là chàng Frank Wallace và cô Mae West. Nếu quả đó là một đôi giai nhân thì thiên tình sử ấy bí mật thực đấy. Mà lễ cưới chẳng những đơn sơ đơn, không khéo lại còn thiếu thốn nữa.

Hơn hay kém ?

Đông Pháp số 4.113 trong bài « Vì các cuộc : tăng binh bị dân Đức phải trả thuế nặng gấp hai lần trước :

— Năm 1932 số thuế dân Đức phải đóng có 10.000 triệu mã khắc. Năm 1933, dân Đức phải đóng tới 22.000 mã khắc.

Mặc hai chữ, « có » và « tới », theo hai con số trên này thì dân Đức năm 1933 đóng thuế vẫn kém năm 1932 « có » gần 500.000 lần thôi.

Có hay không ?

Cũng số báo ấy, trong bài đầu :

— Ta có dám chắc rằng sau khi đã lập Albania thành một nơi căn cứ quân đội cũng phi cơ, Ý có đem quân bắt thình lình đánh Hy-lạp và làm đảo lộn cả bán đảo Balkans không ?

Ta dám chắc mười mươi là không. Là vì cũng giống như Hitler, Mussolini đã nhiều phen làm cho ta nghiệm thấy rằng ông ta có thể nuốt lời dễ dàng như ông ta hằng ngày thường nuốt macaroni vậy.

Nếu ta dám chắc mười mươi là Ý không đem quân bắt thình lình đánh Hy-lạp thì ta cũng dám chắc mười mươi rằng Mussolini giữ lời cam đoan với Anh rồi. Sao ta còn nghiệm thấy rằng ông ấy nuốt lời dễ dàng như nuốt macaroni được ?

Nhất thế giới

Phụ Nữ tạp chí số 1, trong bài phi lộ :

— Hôm nay, trước 25 triệu độc giả quốc dân, chúng tôi trình trọng làm lễ đặt viên đá đầu tiên để mở đầu công cuộc ấy : Phụ Nữ tạp chí ra đời.

Thế thì P. N. T. C. là tờ báo nhiều độc giả nhất thế giới rồi. Nhưng quéc dân ta chỉ có chừng 20 triệu, kể cả trẻ con mới đẻ và thổ, mán, mường, nùng, lô lô. Vậy lấy thêm 5 triệu độc giả nữa ở loài nào ? Và lại Phụ Nữ mới ra đời, làm gì mà đã vội vàng đặt đá lên ?

HẠT SẠN

Chỉ dựa !

Đông Pháp số 4.116, trong mục « Thế giới thời sự » :

— Nếu các nước Pháp và Anh xét ra tình hình ở Địa-trang-hải hay ở bán đảo Balkans có hại cho quyền lợi của mình, thì các cường quốc ấy tự ý kiếm các cách bảo vệ lấy quyền lợi chứ đừng kéo các tiểu cường quốc vào để thành lập một khối mà rồi các cường quốc ấy lại chia sẻ phận như Tiệp-khắc.

Các cường quốc Pháp và Anh chia sẻ phận như Tiệp-khắc ? Chỉ dựa vào !

Nguy cho Mussolini !

Cũng trong mục ấy :

— 300 lính tình nguyện đã về tới Génes (Ý) và sẽ được lệnh giải tán Naples (Ý).

Ài cho lệnh 300 lính ấy giải tán Naples thế ?

Một hay hai ?

V. B. số 802, trong bài « Lối chơi của Eastern có gì lạ ? » :

— Lần thứ nhất, Bắc-kỳ mới được xem tài hai đội ban của Trung quốc qua đây.

Thế thì lần thứ nhất và lần thứ nhì chứ, nhất Eastern lại đến sau Nam-hoa những mấy tháng !

Thợ mộc

Tao Đàn số 4 trong bài « Các bậc đàn anh » :

Đấy không phải là bàn gỗ, vì người viết không phải là bác sĩ giải phẫu. Đấy không phải là bữa rịa, vì người viết không phải là nhà nho.

Thế thì nhà nho là thợ mộc mất rồi chứ còn là gì nữa ! Hay ít ra cũng là tiểu phu.

HÀN ĐÃI-SAN

GABINET D'ARCHITECTE
 NGUYỄN - CAO - LUYỄN
 HOANG-NHƯ-TIỆP
 Architectes diplômés P.L.G.I.
 Angle Rue Richaudeau et
 Bognia Desbordes - Hanoi
 T.ÉL. 678

Đến 4 Mai sẽ xuất bản

Tờ tuần báo độc nhất, bài vở rất lạ lạ, viết riêng cho Các em trai nhỏ ! Các em gái nhỏ !

Các hướng đạo sinh và tất cả các

HOC SINH

Nhiều truyện tranh vẽ màu ! Nhiều cuộc thi và trò chơi kỳ lạ !

HAI truyện giải đặc biệt của Văn-Tuyên và Phương-Trí

HOC SINH

tuần báo ra ngày thứ năm 20 trang, mỗi số 5 xu

Hãy gửi mua ngay: 3 tháng 0p70 — 6 tháng 1p30 — một năm 2p50

vừa rẻ hơn, vừa được biểu số đặc biệt, vừa được dự cuộc đi chơi không mất tiền.

Bài vở và mandat gửi về: MAILINH - HANOI

BỆNH VIỆN

Bác-sĩ Vũ-Ngọc-Huỳnh

72-74-76 AMIRAL SENES
 (sau nhà Rượu)

■

Có đủ các máy chiếu điện và chữa bệnh bằng điện

GIẤY NÓI 622

Món ăn đặc sắc của Hanoi
là **CHÀ CÁ**

**CHÀ CÁ ĐẶC SẮC NHẤT LÀ
CHÀ CÁ ANH VŨ**

ở số 37 Hàng Dầu — Hanoi
Sau đền Bà Kiệu (Bờ Hồ)

Thứ bảy, Chủ nhật có bán:
THỊT CÂY HƯƠNG

MUỐN ĐẸP
các bà, các cô
chỉ nên dùng
**SỮA, KEM,
PHÂN, SÁP**

IN N. O. X. A.
CỦA CÁC BÁC SỸ CHUYÊN MÔN CHẾ RA

BÁN TẠI
các hiệu bào
chế Tây, các
cửa hàng to
hoặc tại **ĐẠI-LÝ**
35, RUE RICHAUD
HANOI

SÁP CỐ BÁN

Một tập tranh in
nhiều màu t.ên giấy
dày thượng hạng
khổ rộng 25 x 32.

**50 mẫu y phục phụ
nữ LEMUR**

do họa sĩ Cát Tường vẽ
và xuất bản. Nhà xuất
bản Đời Nay phát hành.

Có đủ các kiểu áo từ người
nhỏ đến trẻ em. Có lời chỉ
dẫn rõ ràng về cách lựa
kiểu, cách may, chọn màu và
kích thước để tiện mua vải.

Giá 1\$80

Docteur

Cao xuân Cầm
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ :

BỆNH HOA LIÊU và NỘI THƯƠNG

Khám bệnh tại :

153, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đông, cạnh Hội Hợp-Thiện)

Sách «Nói chuyện với con» của
bác sĩ làm có bán tại hiệu Nam-
Kỳ, phố Bờ-Hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

(Tiếp theo)

À bao lâu chỉ toàn ăn
cơm với muối, nay
được bữa cá lạ
miệng, bữa cơm
trông ngon lành lắm.

Thằng cu Nhớn cần dè dặt miếng
cá. Nó nhai với cơm kỹ lưỡng quá.
Hình như cả tai, mắt, mũi nó cũng
thấy ngon. Trước khi và, nó giấu
miếng cá xuống đáy bát để lấy
chất nóng cho miếng cá ngon thêm.
Nó làm như cả đời chưa được nếm
vị cá khô bao giờ.

Cái Mít từ nãy vẫn ăn nhạt. Sau
thầy nó gắt lên nó mới chịu gỡ lấy
một cái đầu.

Rác gái thương chồng ra mặt.
Bác chọn khúc cá ngon, nhiều nạc,
gắp bỏ vào bát chồng như chủ tiếp
khách. Đến lượt sau, chồng biết ý,
gạt bát ra và nói :

— Bu nó ăn đi chứ ! Tôi chỉ thích
ăn đầu cá !

Nói rồi, bác gỡ lấy khúc đầu bỏ
lên bát.

Ba người, vợ, chồng, con gái vừa
ăn vừa dè ý đến nồi cơm. Mỗi
người, trong thâm tâm, cũng muốn
nhịn để nhường người khác. Nhưng
lần này không ai phải dè.

Ăn xong, bác gái lên nhà cầm
đèn « hoa kỳ » xuống thấp. Bác vận
thật nhỏ lấy đủ sáng thôi. Cái Mít
hắt ấm nước xuống, rót vào ba cái
bát sành, rồi xếp đĩa bát vào rổ,
đem ra cạnh chum nước, rửa.

Trời rét cắt ruột. Hai bàn tay nó
tê buốt.

Thằng cu Nhớn, thằng cu Con
chẳng rửa mặt, uống nước gì cả,
nằm quay ra ngủ trên đồng rơm
ở góc bếp. Chúng co quắp lấy nhau
như hai con sâu trong tổ. Hai vợ
chồng ngồi yên lặng.

Bồng chồng thờ dài, nêi :

— Bu nó ạ, dè bu nó lặn lội vất
vả, tôi không đành tâm...

Không muốn dè chồng lo buồn,
vợ vội ngắt lời :

— Ôi chao ! mình cứ hay nghĩ
vần, nghĩ vợ. Chán vạn người còn
vất vả bằng mấy... Có khó mới có
miếng ăn, không rung ai để mang
phần đến cho.

— Đã đành rằng thế, nhưng tôi
muốn mình cũng được thanh thoi
như bác xã Bùng, có ít vốn để làm
cái vải cái sợi... Hay là nghe cụ
cán, bán quách ruộng đi...

— Thôi đi chóng. Nghe cụ ấy rồi
bán cả nhà lặn đất đi một thể. Mà
nhà mình thì đã đến nỗi nào. Nợ
bà chánh chẳng giả được một lúc
thì giả dần chứ sao !

— Vẫn biết thế, nhưng mà...

— Thôi thôi, chẳng nhưng mà gì
cả. Mình vừa ốm khỏi, bầy cứ đi
mà nghĩ cho lại sức. Bể hai tháng
ranh con lên một thể. Tôi cũng đi
xay vải cối thóc để lấy gạo mai bán
chợ sớm đây.

Bác chồng gồi đứng dậy cầm đèn
« hoa kỳ » đặt trên cái để đèn dẹt
vải mà từ ngày thôi dẹt vì hết vốn,

bác đem xuống dùng ở dưới bếp.

Trong lúc vợ chồng to nhỏ, bác
thường làm ra vẻ bình tĩnh. Kỳ
thực, bác cũng lo lắm. Có phần lo
hơn chồng.

Nhà bác mỗi ngày một sút kém,
tuy bác, chồng bác, con gái bác đã
hết sức làm lụng tần tảo, không
phí phạm một cái tơ, cái tóc.

Mà không hiểu sao, trong năm
nay, bác động mớ vào việc gì, là hỏng
việc ấy. Dệt vải thì vải rẻ, sợi cao.
Nuôi gà thì gà toi. Nuôi lợn thì
cám đắt. Mấy tháng nay, bác xoay
ra làm hàng sáo. Lúc đầu còn có
lãi. Đến bây giờ gạo tự nhiên cứ
mỗi ngày một hơn mãi lên, mà
thóc đông trong các nhà giàu
(nhà giàu mới có thóc bán) thì cứ
phải chịu cái giá cũ. Nói rất cô
bồng hòng, họ mới chịu bớt cho

mỗi đầu một trinh. Khéo làm, họa
may mới được lãi ít cam.

Một lần, bác nghe mong manh
thấy người ta đồn ở trong Tiên có
ông thầy bói hay lắm. Nhiều người
theo lời ông ta, đã trở nên khấm
khá. Bác nghĩ lần thân, cũng thử
đi xem sao.

Sau mấy lời nói dựa và một vài

câu bác cho là đúng, ông thầy xoay
sang hậu vận, nịnh nọt, gãi vào chỗ
ngứa cho bác sướng. Rồi kết cục,
ông ta bảo phải cắt lại ngôi mộ ông
thân sinh ra chồng bác và động mộ
ông tam đại, phải lễ ông thổ thần
cai quản khu đất ấy. Lễ vật phải :
một con ngựa hồng, một chiếc mũ
hồng và một chân giò lợn.

Việc lễ không hết mấy thì bác đã
làm xong rồi. Duy còn việc sang-cát
cho ông thân sinh thì nhiều khó
lắm. Ít ra phải một con lợn mồi
hàng giáp Năm, sáu đồng con lợn
vớ [lặt vặt, giàu cau, gạo nước,
rượu, thuốc phiện cũng phải lòn,
năm đồng nữa. Ấy là còn hà tiện
đấy.

Hai, ba lần bác đã định đem lời
thầy bói ra kể với chồng. Nghĩ đi
nghĩ lại thế nào, bác lại thôi. Sau
cùng bác dám ra ngõ vực, tự nhủ
thăm : « bói ra ma quét nhà ra rác.
Tội gì mất tiền mua cái không đầu. »
Tuy vậy, bác cũng bán khoán và bây
giờ bác vẫn còn bán khoán cho đến
khi nào làm xong công việc ấy mới
hết.

Cái Mít rửa bát đĩa xong, chạy vào
ngồi xôm ngay cửa bếp, xòe hai bàn
tay hơ lên đồng tro nóng sưởi cho
đỡ buốt. Hơ xong nó cầm chổi quét
gọn rác bẩn vào đồng tro và dè viên
gạch lên trên, rấm lửa, kéo sáng
mai lại phải quần giẻ đi xin lửa bên
ông Cán.

Bu nó lo thì nó cũng lo. Có khác
mỗi người lo một đường. Mít lo vì
« hàng họ » của nó bị mòn dần.
Cách đây không bao lâu, cái ngân
chia làm nhiều ở lồng kính của
nó còn có đủ các thức. Nào kim
chỉ, nào đánh ghim, đánh giép,
sáp Cỏ Ba, dầu Hoàng-trường... đủ

các thức dè quyền rũ khách qua lại.
Nay ở thì trống rỗng, ở thì gần hết,
trông thấy cả đáy. Thùng dầu hỏa
đã nhường chỗ cho năm, bảy đôi
guốc sơn với chiếc thùng nhỏ đựng
quai.

Bán được ít nào phải bù vào tiền
lãi gạo của mẹ để ăn tiền rồi, cáo
đầu. Mấy tháng rét, ông lão nhà nó

con trâu

TRUYỆN DÀI của TRẦN-TIÊU

ngách, trong khi đợi có gạo sàng. Tay nó đưa đến đầu, sạch sẽ, gọn gàng đến đấy.

Quét xong, nó cầm cái nia dựng ở bức vách và giờ tay với lấy đôi sàng gác lên rãnh bếp.

Hai cánh tay nó dẻo dăng, mấy ngón tay mềm mại cầm mím lấy mếp sàng, nó đưa đi đưa lại thoăn thoắt như lúc nó đeo thoi dệt vải.

Bác xã Chính nằm trên nhà cũng bán khoán chưa ngủ. Bác ôn lại những lời của ông cán Bích và lấy nhẹ hơn thiệt bán lại một mình: «Ừ, mà cụ ấy nói cũng phải. Nếu mình tiếc đất tiếc rẽ không bán nợ một ngày một sinh sôi nảy nở rồi có phen ruộng mất đàng ruộng, mà nợ vào hoàn nợ. Chẳng gì, hãy cứ nói đến vụ này. Nợ mà không giả được thì ba sào cầm cho bà ấy liệu có khỏi bị đoan mai không? Chỉ bằng cứ nghe cụ ấy, bán phàng ngay từ bây giờ. Giả sạch nợ, còn bao nhiêu đưa cho mẹ nó cất vải, cất sợi hèn chợ Sóc, dệt sang chợ Hộ bán. Làng ta nhiều người giàu có về nghề ấy, như bà lý Khóa, bà hương Vọng chẳng hạn. Rồi đưa cho con Mít mười đồng cất thêm hàng. Bây giờ không có ruộng thì ta thuê ruộng hay cấy lĩnh canh. Biết đâu, nhờ giới, nhờ phật, nhờ thánh tổ, nhờ phúc ả, được mùa ba, bốn năm liền xem. Chả biết chừng, tậu được cả ruộng lẫn trâu cũng nên.

Ý nghĩ đi đến đâu, bác nhìn thấy hiện thực đến đấy: vợ bác tươi tỉnh dệt một thúng dây vải, sợi cùng đi với bạn buôn trên giải đê về lối bên Hộ. Cái Mít hôn hờ với các thức tạp hĩa bày la liệt ở trước mặt. Thằng Chốc ngồi thong dong trên mình con trâu cái béo mập. Theo sau, một con nghé tơ nhẩy nhót. Và bác thủng thỉnh bước một trên đồng lúa chín vàng.

Nếu không có tiếng xay lúa ù ù ru bác ngủ thì không biết bác còn đưa giấc mộng vàng của bác đi đến đâu?

Từ việc nhà đến việc làng

— Đấy! lão đã bảo mà! quanh quần rồi cũng đến phải theo chính

sách của lão mới xong. Thế là trừ nợ đi rồi, con giả lại bác thế nhiều?

Ông cán Bích nói có vẻ tự đắc lắm.

Bác xã Chính gãi tai, tùm tùm cười:

— Dạ, còn được có bảy chục thóc ạ. Bằm cụ, châu bán, châu cũng tiếc lắm...

Ông cán ngắt lời:

— Tiếc thì ai mà chả tiếc. Nhưng việc gì cũng vậy, phải biết suy hơn, tính thiệt. Đè mà thiệt thì bác quách đi còn hơn... Ấy! ngồi xuống chớ! Có ở chón đình trưng đầu mà phải khép nép, giữ lễ.

— Dạ, xin phép cụ, bác vừa nói vừa ngồi xuống mếp phàn. Bác già tai nói tiếp:

— Dạ, bằm cụ, chúng cháu...

Bác chưa nói hết câu, ông cán ngắt:

— Nhưng mà sao lại có bảy chục thóc? Tôi tưởng nhiều hơn chứ!

— Dạ... Vâng, cứ tính hai mươi nhăm đồng một sào, thì bà chẳng còn phải trả lại nhà châu tám mươi đồng nữa mới phải. Nhưng mà...

— Hơn nữa chứ lì! Bảy sào, hừ?... Bảy sào vị chỉ đi một trăm... bảy mươi... nhân đồng. Thế là bác nợ bà ta cả vốn lẫn lãi là bảy mươi hai phượng...

— Lay cụ ạ, bác Chính gãi ở đống bếp lên, chấp tay vái chào rồi ngồi thụp xuống đất, bên cạnh chõng nghe chuyện.

Ông cán chào lại: « không dám », rồi nhắc câu trước:

— Bác nợ bà ta bảy mươi hai phượng?

Bác gái cướp lời bác giai:

— Bằm cụ, vâng ạ. Bảy mươi hai phượng. Lúc đầu chúng cháu nợ bà ta có hai mươi bốn phượng. Trong có ba năm mất mùa liền mà nó đẻ ra gần ấy đấy, cụ ạ. Rõ điều đờng khốn khổ. Nói xong bác thở dài.

Bác giai nói xen:

— Bằm cụ, giả biết thế chúng cháu bán ngay cái năm bị ung thầy đi hòa xong. Bán độ ấy được giá cao mà nợ không mấy hột.

(Con nũa)

Trần-Tiêu

QUẦN ÁO TRẺ CON

BÁN BUÔN

Khắp cõi Đông-dương. Lúc nào cũng sẵn hàng, gửi đi xa được nhanh chóng. Có giá riêng rất lợi cho các nhà buôn.

Foire de Huế du 10 au 23 Avril 1939 (Stand n° 68)

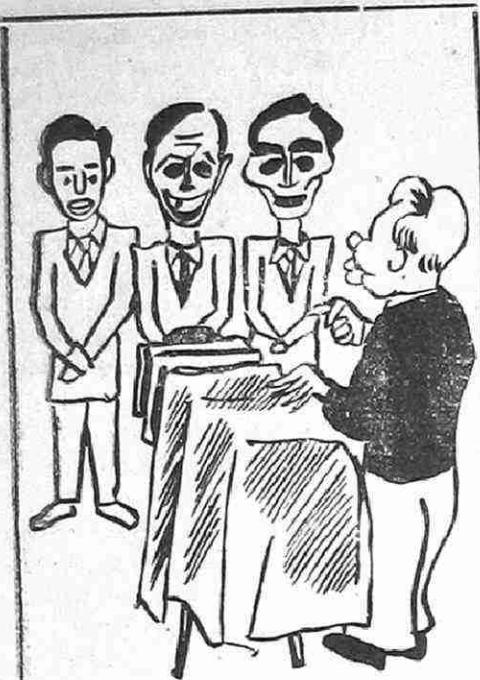
VINH - LONG

53 Rue de la Citadelle 53

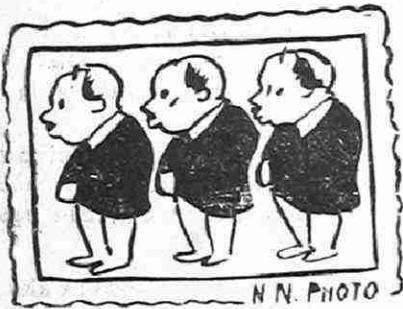
HANOI

VINH-LONG — SPÉCIALITÉ DE VÊTEMENTS POUR ENFANTS — VENTE EN GROS & DÉTAIL

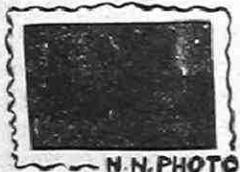
NHỮNG CÁI HAY HAY...

Chụp ảnh các ông Quý, Lai, Thanh

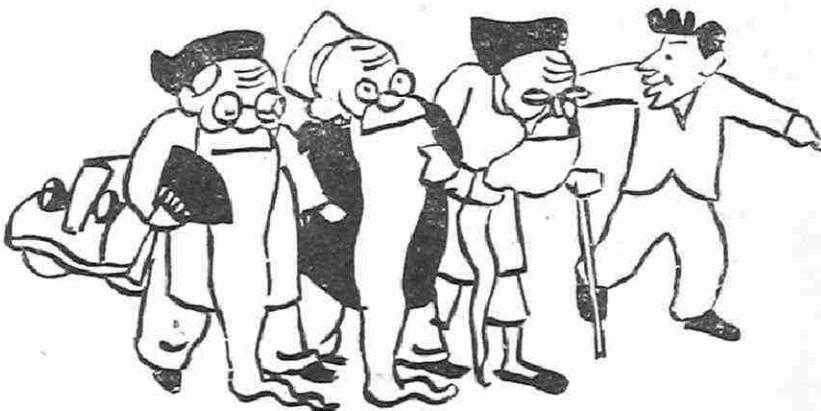
Lúc rửa kính lại thấy rất hình ông An cả

Lúc chụp ông An thì kính bị mờ ám, đen mù, không thấy bóng ông An đâu.

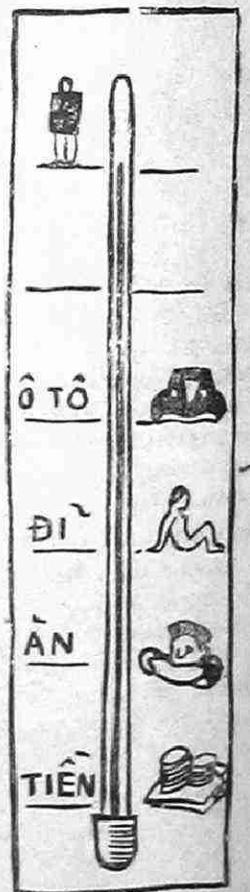
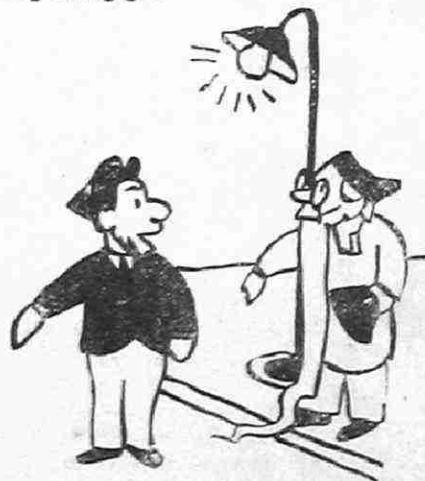

— Tôi phải bầu cho người của ông An vì tôi sắp lấy cháu gọi bằng dì họ của em rề ông ấy.

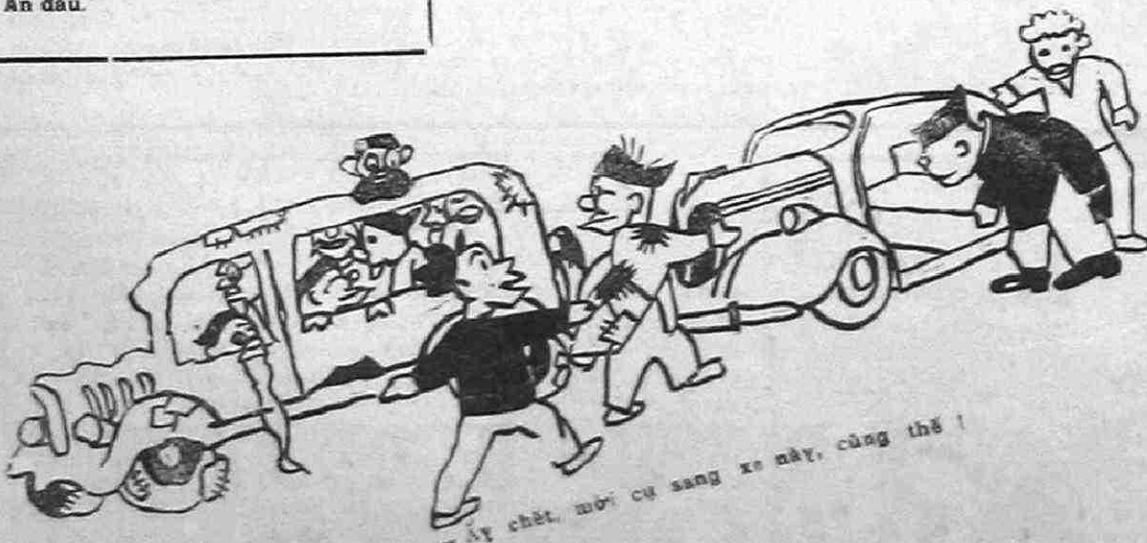
Thấy cử tri của bọn Lai, Thanh, Quý, một a-dang xã hội thân :
— Những cụ cử tri này thì ta còn trông mong gì !

- 8 giờ tối rồi cụ còn đứng cửa Đốc lý làm gì đấy ?
- Tôi còn đợi ô tô của ông An đã đưa tôi đến đây sẽ lại đưa tôi về.
- Thế nhà cụ ở đâu ?
- Ở đây kia, ngay hàng Khay ấy !

HÀN THỦ BIỂU ĐỀ ĐO LÒNG DÂN HÀ - NỘI

Mọi năm, cái nhiệt độ của các cử tri thành phố thường theo cái mực tiền, rồi đến cơm nếp, đến ô dũa, sau cùng đến ô-lô là hết. Năm nay, cái nhiệt độ đã vượt qua những cái nhỏ mọn kia lên đến mực « biếu chọn người ».

Tranh vẽ của Tô Tử

..TRONG MỘT CUỘC BẦU..

Cửa T V Phú

Cửa L T Văn

Ngờ ngẩn
NHÀ VĂN — Em đã đọc cuốn tiểu thuyết của anh mới cho xuất bản chưa?
TINH NHÂN — Chưa. Còn anh?

Cửa K Báo

Nhà nhận
Trong một buổi dạ hội, một nhà nhạc sĩ sau khi đánh xong một bài đàn, được một ít người hoan nghênh. Nhà nhạc sĩ, cảm động, quay lại trước mặt các khách quan mà nói rằng: « Thưa các ngài, thật là lần đầu tiên tôi được phó chủ thiên tài. Tôi xin thú thật rằng tôi không hề học ai bao giờ cả... »

Trong bọn thính giả, có người đứng dậy nói:
— Thưa ngài, ngài thực là một người nhà nhận, vì ngài đã không để lỗi cho ai cả.

Những cách xã giao chúng ta phải cần biết để trong lúc giao thiệp tỏ ra còn người có học thức và lễ độ. Một cử chỉ, một dáng điệu, một lời nói cũng đều có thể tỏ ra cho mọi người biết rằng mình lịch sự hay không. Trong mục này Ngày Nay sẽ đăng những điều cần ích rất thiết thực mà ai cũng nên biết khi giao thiệp trong xã hội.

Khi ngồi trong rạp hát, trên xe hỏa hay xe điện, không bao giờ nên gác chân và giầy lên ghế ở trước mặt: phải nghĩ đến sự sạch sẽ của người sẽ ngồi đấy. Tony rạp hát, nên đứng dậy khi có một người đàn bà lách qua trước mặt, hay nếu chính mình đi vào hàng ghế thì phải nhớ xin lỗi các người đã ngồi một cách nhã nhặn. Sự lễ phép chỉ tỏ mình là một người lịch sự.

Không bao giờ nên giới thiệu một người với câu như thế này: « Ông X. em của ông Y, hay con của ông K. » Làm thế thiếu lịch sự với người mình giới thiệu, vì tỏ rằng người ta chỉ có giá trị vì là em hay con một người khác mà thôi.

Nhiều người mình chỉ quen giới thiệu có một nửa: khi đi với một người bạn mà gặp người bạn khác, ta chỉ giới thiệu có một người: « Xin giới thiệu anh đây ông X... » còn quên mất người kia. Phải giới thiệu hai người lần cho nhau. Giới thiệu người ít tuổi với người hơn tuổi, dân ông với dân bà.

Bắt cóc
CƠN XÃ XE đọc báo — Ông Hàn Thùng là một bậc đại phú ở Thành Nam. Tối hôm ấy đi vắng, có ba người lạ mặt ập đến giờ đao dọa nạt bà Hàn và trói bà lại, bắt cóc đem đi... Ông đã đi trình sở mật thám và hiện nay những tay thám tử đang đi lùng riết...

XÃ XE — Không hiểu họ điên hay sao, mà lại có kẻ chỉ bắt cóc con cóc mà cũng phải kéo hàng lữ ba lữ bảy đến nhà người ta cho nhọc xác. Các thì thiếu đểch gì. Mà cả đến anh Hàn Thùng cũng điên nổi. Bị bắt đi có một con cóc mà cũng đi trình báo lỗi thói... để mầy ông thám tử cũng phải dấn mất công đi tìm hộ...

Cửa K Báo

Vụng về
CAI TỬ — Tại sao anh phải tử?
TỬ NHÂN — Tại vì tôi hơi vụng về một chút.
— Anh nói vô lý, không khi nào người ta bỏ anh vào tù vì anh vụng.
— Thưa ông, tôi nhớ đánh đổ một cái lọ, nên cả nhà họ linh dậy.

Cửa T T Bình

Cao lâu
CƠN XÃ XE — Bỏ ơi tại sao người ta gọi là cao lâu nhỉ?
XÃ XE — Vì người vào ăn được ngồi trên gác cao và phải chờ lâu mới có thức ăn chứ sao!

Ngồi ăn
Học bài luận lý xong, trò Liễn đi ăn cơm, nhưng khác hẳn mọi khi, trò vừa đứng vừa ăn:
BỔ LIỄN HỒI — Sao con không ngồi ăn cho lữ lữ?
LIỄN thưa — Con phải theo sách dạy ạ.
— Sách nào lại dạy thế?
— Con vừa học câu: « hễ ngồi ăn thì núi cũng lở » nên con phải đứng ạ.

Điều kẻ
— Dân huyên lời đạo này chúng nó mượn thể thường xuân nên cơ bạc tệ quá.
— Sao bác không trị cho tiết đi?
— Tôi đã trị nhưng không sao xuê, có cách nào bác bảo cho biết với?

— Chà, bác cứ khoét đây cho chúng nó rõ tưng, thì lấy tiền dẫu mà cơ với bạc.

Xin thước kẻ
THẦY GIÁO — Sao lần này anh không làm bài?
— 111
— Lần sau còn thế, tôi sẽ cho anh mười thước kẻ.
— Thưa thầy, con cần hai cái thỏi, để cho hai em con mỗi đứa một cái ạ.

CHƠI VÁN

Ngày Nay
Giải Trí

CAU BA BA ĐÃ CHÍN đến nay vẫn chưa có vẻ chợ nào xúng xàng mặc dầu sự cố gắng của các bạn chơi ván. Trong những câu gửi về Ngày Nay, Lêta chọn lọc chỉ được có một đôi câu không đến nỗi gương ếp quá.

Nhiều bạn tìm được thứ chim có cái tên ghép bằng hai tiếng giống nhau: chim Đa đa:

— Đa đa ra nhiều (Ở Ngọc Minh, Phú Thọ) Đa đa đã nhiều, (Ở Hồ, Phú Lạng Thượng), hoặc đa đa rất nhiều (Ở Đức Cát, Saigon) v.v.

Lấy tên có chữ số đối với chữ số, có nhiều bạn phải dùng đến tiếng pháp « già cây »:

Cát cát đây xe, nghĩa là cát rồi lại cát tất xe phải đây; tiếng cát lại có nghĩa là bốn (quatre) và xe là 16 (seize). Nhưng cát là tiếng đơn không đi đôi được.

Một bạn (đồng Tô hữu Khang) đã gần thành công với cái ý được xô số: Chăm chăm trảng vạn, nhưng tiếng vạn chỉ có một nghĩa (không như tiếng chín ở về ra), và hai tiếng chăm vừa ép vừa là tiếng đồng từ (không như tiếng ba ba là danh từ).

Một bạn khác đối: trực trực đem chăm, và cất nghĩa: trực trực là một thứ số, và chăm là om kỹ. Cũng tạm được nếu không có những chữ tr và ch để không đúng chỗ.

Đáng chú ý nhất, có lẽ là câu sau này:

Chích chích dòm song.

Nhưng cũng phải để tình lắm mới bằng lòng được câu như thế.

Tóm lại, câu Ba ba đã chín có thể ghi vào cuốn sổ những câu từ đối để lại muôn đời. Người ra câu đó (ông Q. Vào) từ hôm thách đối đến nay không thấy tám hơi đầu. Có lẽ chính ông cũng phải sợ về của mình, và đi trốn đầu mất.

Về hai bài thơ móm mém (của ông Minh) và thơ thử than của Lêta, cũng không có bài họa nào hay lắm. Nghĩa là chỉ có những bài hay vừa vừa. Và như thế nghĩa là các bạn họa thơ không ai có kỳ tài nhưng cũng không đến nỗi... xoàng.

lâm. Các bài gửi đến đều sào sào như nhau cả khiến Lêta khó nghĩ quá, không biết nên đăng bài nào và đừng bài nào. Sau cùng Lêta nghĩ được một kế hay: không đăng của ai hết. Các bạn muốn thấy tác phẩm mình được nêu trên « hằng danh dự » (bởi thế cho sang trọng) xin cố sức làm những bài khác, những bài khiến Lêta phục thực thà.

Trong lúc chờ đợi những bài công phu hơn, Lêta cũng xin cảm ơn các bạn xa gần và xin hiến các bạn mấy câu đối mới nữa:

1) **Danh giá một mai mai một mắt.**

(Câu này của Lêta ra)
Xin chú ý: Một mai với mai một; và mai một lại nghĩa là mất.

2) **Chồng phụ vợ, con phụ cha ắt trái lời Phu Tử.**

(Câu của cô Ngọc Minh)
Xin chú ý: phụ là vợ, phụ lại là cha, chồng với con là phu với tử mà Phu Tử là ông tổ đạo Nho.

Lêta

Bạn nào đối được cả hai câu hay nhất xin tặng một năm báo Ngày Nay và được coi là một tinh tú trong tao đàn. Đối được một câu thì được 6 tháng báo.

HỘP THƯ

Ông J L — Sẽ có.
Các ông — B D, Ngô Đ Đ, V Kh (Hà Nội) Đ Đ L (Nam-dinh) V T Nh. Th. (Saigon). — Cảm ơn. — Xin gửi lời giải đáp trước.

Cô Đ. T. M. A. — (Haiphong) Không có. Xin gửi về đối.

Bà M. (Hà Nội) — Có. Cảm ơn bà.
Cô V. N. (Haiphong) — Xin có cứ viết Ông Tam Quang — Bài của ông có được giải (kết quả đăng trong số N. N. 153). Hiện đã gửi địa chỉ ông báo.

Cô Ngô kim Luân Thái-bình — Sẽ gửi.

Ô. Nguyễn công Chúc Hà-dông — sẽ gửi.

Ô. K. Báo, Nam-dinh — Đứng bài của ông. Nhà in để tên nhâm. Sẽ gửi tiền.

Ô. Tô Hữu Kh. Hanoi — Chính giải thưởng và bài của ông. Sẽ gửi, hoặc ông lại tòa báo mà lấy.

Cô Báo Văn, Nam-dinh — Sẽ gửi.
Ông V Ph Phanrang — Vui lòng nghe, xin ông cứ kể, kể nhiều và ý v; như bức thư của ông.

Chính phủ là gì của Triệu Vào, giá 0p15.

BỆNH TÁO BÓN

Lâm, mới, nặng nhẹ, nên mau dùng « BẮC-ÁI THẦN-LINH TỬ SỔ ĐỖ TỐN CHẮC Ý LÀNH BỊNH. CẢM NHIỆT, HỒN MÊ, PHÁT BAN, KINH PHONG »
Thuốc BẮC ÁI TRẦN CHÁU TẤN, thời bịnh trong 15 phút.
Bán tại BẮC ÁI DƯỢC HÀNG, 100 Bđ Tông-độc-phương — Cholôn ĐAI-LÝ: Trung-kỳ; Nguyễn đình Toyên, Thừa Khánh Nha-trang; Thái-Lai tàng thư Thanh-hoa; Trần văn Thăng Qui-nhơn; Nguyễn quy Tham Đổ-lương; Trần-thị-như-Mâm Huế; Tạ ngọc Liên Quảng-ngãi; Trần Đê Tuy-hóa; Maison Chaowhwo Ninh-hóa; Lê van Cam Da-lat và Trần Tuấn Fajoo. Bắc-kỳ: Maison Ich Trí Ninh-bính; Vũ kim Ngân Lao-kay; Trần gia Thụy Phủ-lý; Nguyễn thủy Ngân Cao-bằng; Nam Tân Hải-phong; Trần văn Ra Thất-bình; Vinh Sinh Bắc-ninh; Maison An-Hà, Chi-Lợi Hà-nội; Lê công Thịnh Thái-nguyên. Lào: Lê đình Tỉnh Vientiane; Nhật-nhật-Tân Thakhek; Lê khắc Nhon Paksé; Nguyễn xuân Hoe Savannakhet; Nam-Phuong Phnompenh và khắp cả Nam-kỳ.

Lậu, Giang-Mai, Hạ-cam

Muốn khỏi bệnh trên 1 cách mau chóng không hại đến sức khỏe, sinh dục, chỉ dùng thuốc Thượng-Đức là được vừa ý :

Lậu : ra mủ, máu, buốt tức, xung ngọc hành, bị tiểu tiện... dùng 1 lọ đồ trông thấy, 6 lọ khỏi hẳn. Giá Op.50 một lọ.

Giang-Mai : lở loét, cù đinh, thiên pháo, mào gà, hoa khế, hạch, sốt, đau xương... dùng 1 hộp đồ hẳn được 1 nửa. Giá 1p00.

Hạ cam : mụn, soài, phát sốt, phát rét, đau đớn không đi lại được, chỉ 2 hộp, mỗi hộp Op.80 là khỏi hẳn.

Ai muốn chữa khoản, giá nhất định, nhờ thuốc đều nhận.

Lại nhà thuốc có buồng riêng khám bệnh, chữa bệnh rất hợp vệ sinh. Có bệnh, không đau bằng đến nhà thuốc THƯỢNG-ĐỨC

15 phố Nhà Chung, Hanoi
Hội bệnh xin đính tem để trả lời

Có đại-lý khắp các tỉnh :

ĐẠI-LÝ : Hanoi : Bách-Gia 71 phố hàng Nón. Hoiphong : Văn-Tân 37 Avenue Paul Doumer. Nam-định : Việt-long, 28 Rue des Champeaux. Ninh-bình : 41 rue Marché. Nha-trang : Ng. dinh-Tuyên, tailleur. Bắc-ninh : Vinh-Sinh 164 rue Tiên-an. Ương-bi : Mai v ết Sảng 27 rue Vernaz. Vinh-Sinh-huy được-diểm 25 Maréchal Foch. Thanh-hóa : Thái-lai 72 route Bến-thuyền et 6 Grand' Rue. Hải-dương : Quang-huy 25 rue Maréchal Foch. Hà-dong : Minh-long 25 Ng-hữu-Độ. Thái-bình : Minh-châu 36 Jales Piquet. Cao-bằng : Ng. xuân-Chiêm 64, rue Vườn Cam. Vĩnh-yên : Mme Ng. thị Năm 47 Mai trung Cát. Huế Thanh-niên 43, Rue An-cự. Tam-quan : Trần hóa Đạo commerçant. Long-xuyên : Ng. nữu Thuế dit Thái Librairie. Faifo : Hồng-phát 126 rue des Cantonnois. Bắc-liêu : Trung-hiền-nghĩa 60 Lamothe Carrier. Bến-tre : Tân-Thanh. Cần-thơ : Ng-v-Nhiên Kiosque au Petit-Guin. Thakhek : Ng-v-Khôi. Phú-lý : Việt-Dân Bd principale. Tourane : Lê công Thành avenue du Musée. Bắc-giang : Vinh-Hưng. Yên-báy : Tam-đông 23 place du Marché.

Việc chính trong tuần lễ

Tình hình Âu châu — Tổng thống Hoa-kỳ Roosevelt vừa gửi một bức điện văn cho hai ông Hitler và Mussolini, mời hai nhà độc tài trong lĩnh thổ và nền độc lập của các nước ở Âu châu và Tiền Á-tê-á ít ra trong một hạn 10 năm, và trái lại Hoa-kỳ sẽ có sức cùng các nước khác cộng tác với Ý và Đức về mặt kinh-tế để giúp hai nước có đủ nguyên liệu cần dùng.

Pháp và Anh cùng nhiều nước khác sốt sắng hoan nghênh lời đề nghị của ông Roosevelt. Các báo Đức và Ý cực lực phản đối, nói đó là một mưu kế giả dối để hoãn cần khôi phục sự hoạt của các nước dân chủ và xóa những ảnh hưởng về chính trị của chính sách bao vây. Ý và Đức đã hội kiến nhiều lần về bức điện văn của ông Roosevelt. Hitler hẹn sẽ trả lời ngày 28 Avril, trước nghị viện Đức. Báo giới Đức nói có lẽ Hitler sẵn lòng điều đình nhưng phải bàn tới vấn đề thuộc-địa và nhiều vấn đề khác.

— Anh và Pháp đã tuyên bố sẽ mang toàn lực quân đội cứu Lỗ và Hy nếu hai nước này bị xâm chiếm. Còn Anh, Pháp và Padô ký hiệp ước tương trợ.

— Ở Albanie, có tới một vạn nghĩa binh vẫn chống nhau với quân Ý.

Trung Nhật chiến tranh — Quân Tàu phần công ở khắp các mặt trận. Thành phố Quảng-châu bị quân Tàu bao vây, còn cách có 10 dặm. Tại Hồ Nam và Quảng tây, quân Tàu đều thắng lợi. Quân Nhật tiến công Trảng sa (kinh thành Hồ nam) rất khó khăn. Mông tự vừa bị hai đoàn máy bay Nhật ném bom, 2 giấy phở bị phá, 100 người chết và 200 người bị thương. — Từ nay đến hết tháng mai, triệu 70 vạn dân Trung-khánh sẽ dần dần dời bớt đi nơi khác để phòng phi cơ Nhật đến đánh.

Kết quả cuộc bầu cử hội đồng thành phố Hanoi — Chủ nhật 16 Avril vừa qua, ba hội viên Xã hội đã trúng cử hội viên thành phố : hội viên thực thụ, ông Phan Thanh (771 phiếu) ; hai hội viên dự khuyết, ông Phạm hữu Chương (762 phiếu) và ông Bùi ngọc Ái (750 phiếu).

Kết quả cuộc bầu cử Hội đồng quản hạt Nam kỳ — Công hôm chủ nhật 16 Avril, tại Nam kỳ đã có cuộc bầu cử Hội đồng quản hạt. Kết quả như sau đây :

Khu thứ nhất — Hội viên thực thụ các ông Trần văn Khả và Võ hà Tri, hội viên dự khuyết : ông Trần văn Lang.

Khu thứ nhì — Chưa có ai trúng cử.

Khu thứ ba — Hội viên thực thụ : các ông Thương công Thuận và Ng-vấn Nhung.

Khu thứ tư — Chưa ai trúng cử.

Khu thứ năm — Mới có ông Hoành ngọc Nhuận trúng cử.

Các hội ái hữu phải được phép thành lập mới được hội họp và thu tiền — Từ nay mỗi khi xin phép lập hội, phải được chính phủ cho phép mới được hành động, ai làm trái phép sẽ có thể bị phạt từ 6 tháng đến 1 năm tù.

Có tới 5, 8 trăm lá đơn xin trưng xe kéo — Năm nay thành phố Hanoi dự định cho chạy thêm 200 xe kéo. Tới nay số đơn xin trưng cho chạy xe đã lên tới năm, sáu trăm. Hội đồng thành phố định điều tra cần thận những người đệ đơn, và những đơn được chấp nhận sẽ phải qua một kỳ rút thăm.

Những tai hại trong thành phố Hanoi về trận bão vừa qua — Trận gió lớn đêm hôm thứ bảy 15 Avril đã giết hại tám người. Nhiều cây cối trong thành phố bị đổ, gãy. Một cột vô tuyến điện ở Công vọng cũng bị gãy.

Quanh vùng Hanoi cũng bị hại lớn ; có nhiều nhà đổ và đè chết người ; mùa màng mất tới gần một nửa, nhất là ngô thì bị đổ gãy hầu hết.

Thêm món Công dân giáo dục vào kỳ vấn đáp bằng S.H.P.V. — Bã có nghị định thêm món « Công dân giáo dục » (Instruction civique) vào các bài thi vấn đáp lấy bằng Sơ Học Pháp Việt. Nghị định này thi hành ngay từ kỳ thi sắp tới.

Sách, báo mới

Thời đại tuần báo của ông Cao văn Tố đã ra số đầu ngày 14 Avril. Tòa soạn và trị sự 103 Chaigneau Saigon.

Tân quốc văn của ông Lê công Bắc, giá Op.20.

Vệ sinh của các ông Lê ông Bắc và Hồ khắc Toàn, giá Op.10.

Cuộc thi

ĐÒN HẸN

trong số báo sau sẽ
tuyên bố kết quả

Vì kỳ này nhiều bài về
thời sự nên trang Văn
chương để hoãn lại số sau.

CẦU Ô

Tìm việc làm

— Trẻ tuổi, nói thạo tiếng Pháp, đã làm qua nhiều nhà buôn, muốn tìm một việc làm. Đi xa càng hay. Hội M. Nghiêm Kỹ, 229, Protectorat Nam-định.

— Trẻ tuổi, có bằng Cao đẳng tiểu học, (toán pháp khá) muốn tìm chỗ dạy học ở tư gia Hà-nội. Hội M. Giang, 45bis, Vieille des Tasses, Hanoi.

— Đứng đắn, đã làm qua nhiều nhà buôn, biết sửa bài, muốn tìm việc làm (đi xa cũng được). Hội M. Khoát, aide secrétaire, Service des Plantations, Route de la Pépinière, Hanoi.

Hội Bảo trợ như tây du học ở Huế

sẽ tổ chức vào những ngày 6, 7 Mai 1939 nhiều cuộc vui đặc biệt để lấy tiền cấp theo học làm cho học sinh ta du học ở Pháp

CHƯƠNG TRÌNH

Chiều thứ bảy 6 Mai tại Hội chợ Các trò vui thường có trong Kermesse và những trò sau này :

Bombardement aérien

Thiên đường

Địa ngục

Đền cầu duyên

Grotte des Surprises

Autodrome électrique

Course à la valise

Course à l'œuf

Đánh Ping-pong

Thi sắc đẹp phụ nữ

Cờ bồng bóng

Và một cuộc nhình rước rất long trọng, sẽ cho ta sống những phút trang nghiêm và oan h liệt trong đời một vị đại khoa giúp về thời Hán học :

Vinh qui bá tử.

Buổi tối khiến vũ trong phòng khánh tiết Hội chợ, có nhiều cuộc thi : thi trà hình, thi người xấu, v. ...

Chiều chủ nhật 7 Mai

tại sân vận động

Đá Foot ball

Đấu võ ta

Đua xe đạp phụ nữ

Xổ số tombola (rất nhiều giải có giá trị, giải nhất một cái xe đạp)

Các vị hảo tâm xa gần muốn giúp tiền của hay là đồ vật vào cuộc « Kermesse » của bản hội, xin do nơi phòng thư ký của hội ở Bộ Tài chánh.

Thuộc quần
và xi-gà

MELIA

Hút êm dọng
và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie L^{td} B^d Đông Khánh HANOI

Ngay bầu cử HỘI VIÊN THÀNH PHỐ

Lại bầu... Bầu lại

Vì CHỦ NHẬT TRƯỚC nhằm ngày lễ Pâques, cử tri đi chơi vắng nhiều quá, nên chủ nhật 16 mới bầu lại phải bầu lại ba ông hội viên hội đồng thành phố để thay ba ông Phan Thanh, Phạm hữu Chương, Bùi ngọc Ái từ chức. Trái với lần trước có mỗi một số các ông hội viên từ chức ra thay các ông hội viên từ chức. Lần này có những ba số: số từ chức (Thanh, Chương, Ái) số... chưa từ chức (Thanh, Quý, Lai) và số... không từ chức (Bùi đức Dậu).

Bà con Hà thành thích các cuộc giải trí, mừng thầm rằng sẽ được cười nhiều.

Câu chuyện ô tô

Và chúng tôi đã cười. Chúng tôi là Tô Tử và tôi.

Chúng tôi, một công đôi ba việc: làm phận sự nhà báo, làm phận sự công dân và xem. Nhất là xem.

Phiên một nổi tôi đau mắt, nên đối với sự xem xét qua kính đen của tôi mọi vật đều tối tăm và lơ mơ.

Vật thứ nhất có dính dáng đến bầu cử mà chúng tôi gặp là cái ô tô số 7. Con số 7 có nhiên không phải là số ô tô. Đó chúng chỉ là số đội binh thứ 7. Ô tô mới và kiểu mới, nhưng ông cử tri cũng mặc mới, trông sang trọng lắm.

Tôi vừa bảo Tô Tử: « Họ có ít ra 7 cái ô tô » thì một cái khác số 27 lù lù từ phố hàng Đồng vượt qua mặt. Tô Tử cười chớ:

— Họ có ít ra 27 cái

Rồi anh nhận xét:

— Trong ô tô này ngồi toàn các ông lý Toét, y phục lôi thôi lố lố thốc. Mà họ chất khá đông.

Tôi tiếp:

— Cũng xứng với cái ô tô hơi tã, hơi tã thôi.

Thì ra người nào của ấy, các nhà ứng cử dùng ô tô đã nghĩ chu đáo lắm vậy.

Chạy hiệu

8 giờ chúng tôi tới cửa tòa đốc lý. Một cảnh tượng huyền ảo, khác hẳn chủ nhật trước. Tôi nghĩ thầm: « không phản động, không bao giờ có hoạt động! Nếu một số mới không ra tranh cử thì có lẽ nơi bỏ phiếu cũng lại đến lạnh lẽo buồn tẻ như kỳ trước mất thôi. »

Nhưng chưa thấy mặt mũi một nhà ứng cử nào?... Có, có một mình ông Cung-đình-Quý đang chạy nhào đi mời hai viên bồi thêm để lập cho xong phòng bảo cử.

Tôi bảo Tô Tử:

— Tường chưa ra trò, mới thấy toàn những vai chạy hiệu.

— Chả tường là gì kia?

Dưới mắt NHỊ-LINH

Tô-Tử vừa nói vừa trở một cái ô-tô, không có số. Tôi nhivào trong xe: ba cử tri, có lẽ, và... ông Vũ-vân-An, lái xe.

— Ông Vũ-vân-An tranh hội viên thành phố?

— Không, độ rầy ông ta buồn quá, chả có quan nào đi qua nào tới mà đón, tiền nên ra hoạt động tiêu khiển chơi thôi đấy chứ.

Chuyến này mà số phe ông ta thắng phiếu thì không khéo lại sẽ có một bữa tiệc binh dân thứ hai ở bãi quần-ngựa.

Các tướng ra trò

Các tướng lục tục kéo đến. Các ông Phạm hữu Chương, Bùi ngọc Ái, Nguyễn hay Lai. Hai ông Thanh họ Phan và họ Nguyễn nhất định vắng mặt. Hội thăm thì họ Phan ốm, còn họ Nguyễn thì không muốn đến, vì rất lãn đạ với cái chức hội viên thành phố, chẳng qua chỉ để cho người ta liệt tên vào cùng số. Người minh rõ hay, bị lôi kéo đi bỏ phiếu thì đi chơi, bị lôi kéo vào đứng cùng số thì cũng... đứng chơi!

— Kia, cả tướng Lộ nữa!

— Có tướng An đâu, phải có tướng Lộ đấy chứ!

Một người nói leo:

— Rõ chẳng khác Châu Xương cấp gươm đứng bên Quan Công trong một bức tranh tầu.

Một người khác chêm:

— Họ đánh đến nước cờ An thì phe Xã hội cũng khá lo đấy.

Một người nữa góp:

— Nước cờ thì xe.

Tô Tử cười, kết luận:

— Phải, thì xe ô tô.

Khởi chiến

Chúng tôi đương vai câu chuyện bỗng có người bảo:

— Ông An và ông Ái đã bắt đầu đồng trò.

Chúng tôi chạy vội đến xem Hai ông tướng bé nhỏ, dù là đại tướng, đang quần nhau... bằng... lý sự. Ông Ái chứng nhắc lại một lần nữa một câu đã nói (mỗi câu, ông Ái phải nói đi nói lại ít ra là năm lần):

— Chính ông và ông Hà văn Bình đã giới thiệu tôi vào đảng Xã hội. Nhờ hai ông mà nay tôi là hội viên đảng Xã hội. Bây giờ các ông bỏ tôi lại các ông đi, một ông để làm hương lò, một ông để làm việc đi đón cử tri — Ông Ái dùng một chữ Pháp mà tôi không dịch được nghĩa vì chữ ấy hơi quá đáng.

Ông An vừa cười vừa đáp:

— Ông Ái ơi, ông không hiểu tôi. Không biết ông Ái có hiểu ông An không, nhưng ông cứ ngựa mặt nhìn trời mà nhắc đi nhắc lại cái câu ông đã nói.

Nhưng chúng tôi phải rời bỏ hai ông tướng để đến trường Hàm-ông làm phận sự công dân.

Ở đây cũng một cảnh tượng hoạt động náo nhiệt. Xe tới xe lui, tấp nập như bến ô-tô vậy.

Chợ chiều

Vào khoảng một rưỡi, tôi lại lủi thủi đến tòa đốc lý. Bác sĩ Chương là tất cả các nhà cử tri và ứng cử.

Tôi cười bảo bác sĩ:

— Chợ chiều hôm...

Bác sĩ cũng cười, tiếp luôn:

— Kể cấp lảng xa dần.

Tôi hỏi:

— Thế nào?

Bác sĩ đáp:

— Khá lắm. Hơn chừng sáu chục phiếu rồi!

— Sao vắng thế này?

— Vắng vào giờ này là may cho minh. Vì giờ này ai chịu cuộc bỏ. Họa chẳng có ô-tô đến đón thì đi chơi! Vậy giờ này mà đông thì chắc chỉ có toàn cử tri ô-tô.

Tâm lý lắm: Ra ứng cử luôn cũng có khác.

Nửa giờ sau, ô-tô lại lục tục kéo cử tri tới. Tôi thấy nhiều cái đồ xuống một, hai ông già cùng với hai người đi đón mà tôi đã quen mặt từ buổi sáng. Có cái lại chỉ chờ đến toàn bọn « người nhà » bọn làm việc cho những ông ứng cử.

Ông Quý, mặt tái nhợt, chạy đi phân nản với hết mọi người rằng mình bận quá và ốm quá không

NGÀY NAY Ở HUẾ

TÊ NAM GIAO

TÊ Nam Giao đã thành một cái lệ chung không còn vẻ lễ nữa. Vì thế đạo ngự không còn vẻ hùng dũng và oai nghiêm của ngày xưa, mà chỉ là loán quân lính mới lagén lập đũa được vài hôm và mấy ông quan võ chỉ biết cầm gươm gỗ.

Đạo ngự chỉ thấy cờ mà không còn quạt: người ta đã phân rẽ hai bạn đã kết thân từ xưa. Trong ngọc lộ của Hoàng-Đế ngồi đã có chiếc quạt mây con quay tít. Thế là một sự tiến bộ về quạt. Và sau này ngọc lộ nữa thay được bằng ô tô thì mới thật là một sự tiến bộ về sự đi.

Ông Nguyễn tiến Lãng lần đầu tiên mới được đi theo đạo ngự nên có vẻ ngự ngàng và bền lên. Ông ta cứ đưa tay áo thụng xanh che mặt mãi. Nhưng khổ! tay áo lại thưa, và ông ta lại định lấy vải nia che mắt... bà tánh.

Đàn Nam Giao hôm tập lễ nào nhiệt vô cùng. Người vào xem như kiến và người đứng ngoài nhìn vào như nước. Nhưng tướng đứng ngoài còn hơn trong, vì bề nào cũng không thấy gì hết.

Vì người đứng sau chỉ thấy lưng người đứng trước, và người đứng trước lại chỉ xa xa thấy lưng các quan triều. Và các quan triều lại sắp hàng một để thấy lưng nhau.

Nhưng giữa đêm vào khoảng hai giờ sáng, đàn Nam Giao lại trở về với vẻ oai nghiêm ngày trước. Không biết tại sao người ta lại không cảm thấy các vẻ khôi hài của ban chiều nữa.

Về long trọng và oai nghiêm đã lộ hẳn trên bốn mặt thành và những cây cờ phất phới trong sương đêm ý nghĩa và có duyên một cách lạ. Cả mấy ông quan triều với dáng bơ phờ và dáng dính. Chung quanh

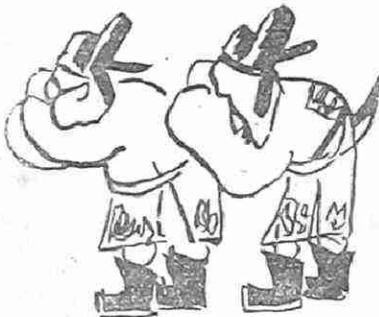
gên lảng quá, và giọng hát thài, tiếng chuông điểm rền rĩ như đờ ra trời ngự. Và cách để ra quan. Nhưng may không ai ngủ thất. Có chăng vài tên lính gác đứng tựa thành xa xa.

Mấy ông quan mới đi đứng không được dẻo dăng như các quan xưa. Nhưng đó chưa phải là cái lạ. Có lạ là quan thay cái cặp quần bằng đôi tất golf.

Sau khi xem lễ chính ở đàn Nam Giao, tôi có ngay cái cảm tưởng khác ngày thường là nếu Nam chiêu chưa thay đổi mới thì lễ Nam Giao chưa nên bỏ vội. Và lúc bộ lễ đang còn thì các bạn ở phương xa nên tin Nam giao còn mãi, Cảm tưởng có thể thôi.

THÀNH TÍNH

Nói đến Nam Giao tôi mới nhớ đến một chuyện tài tình về lễ Nam Giao ngày trước, do một ông đồ nho kể lại.

Năm ấy là triều vua Tự-Đức thứ năm, và tháng ba năm ấy là lễ tế Nam Giao. Luật ngày xưa ai đọc hay viết làm năm thì chêm và làm tháng thì dầy (niên trăm nguyệt đồ), thế mà có một ông quan đọc làm năm giữa lễ tế Nam Giao lại quỳ ở bên cạnh vua, mà kết quả lại được vua khen. Ông quan ấy lúc đọc chú lờ đàng thế nào mô đầu bằng cái làm khá khá lớn: Tự-Đức, tứ niên... (đáng phải đọc ngũ niên).

Phải, cái làm ấy đáng nhẽ ra ông ta sợ hết hồn hay ấp úng không đọc tiếp được, thì ở đây ông ta điềm nhiên chữa lại bằng cách đọc tiếp theo:

...hựu nhất niên (thêm một năm nữa) tam nhật sơ lục nhật...

Thế là ông ta được vua khen. Và cũng đáng khen thật.

T. T.

làm việc được mấy. Rồi ông kết luận: «Họ thắng mất!» Binh sĩ nghe chừng cũng chán nản cả! Mặt mũi bơ phờ, dáng bộ uể oải. Mà xe ô-tô không người xếp hàng bên vườn hoa nhiều quá!

... Nhưng sắp đến giờ đấu quyền Anh rồi. Tôi đánh bỏ mấy ông đấu quyền dỏm mà đi bãi Mangin...

Mãi sáng sớm hôm sau, ông Bùi ngọc Ái mới đến bao cho biết phe ông toàn thắng. Gần tam trăm phiếu đối với gần bốn trăm của phe địch. Hơn nhau quá gấp đôi.

Ô-tô đại bại!

Nghe đâu các hãng ô-tô đương lo. Lo từ nay trong các cuộc bảo cử, ô-tô sẽ ế mất.

Nhi-Linh

Ngày Nay

Tuần báo ra ngày thứ bảy

Mua báo kể từ 1er hay 15 tháng tây

và xin trả tiền trước

	Một năm	6 tháng
Đông-dương	4\$20	2\$20
Pháp và Thuộc-địa	4.80	2.50
Ngoại quốc	8.50	4.30
Các công sở	8.50	4.30

Ngân phiếu gửi về:

M. le Directeur du **NGÀY NAY**

• TÒA SOẠN và TRỊ SỰ

80, Av. Grand Bouddha, Hanoi

Giấy số 874

CHEMISSETTE

MAILLOT DE BAIN

Kiểu đẹp, cắt khéo, may kỹ, dùng bền là những đặc điểm các áo của hiệu dệt

PHUC - LAI

87-89, ROUTE DE HUE
HANOI — TÉL. 974

Bán buôn khắp cõi Đông-pháp

Dưới bóng hoàng lan

(Tiếp theo trang 6)

— Cô Nga có còn bay đi nhất hoàng lan rồi nữa không?

Nga cũng cười, hơi thẹn:

— Vẫn nhất đấy. Nhưng không có ai tranh nữa.

Nàng nhìn Thanh, mắt như tụ lại những hình ảnh tự bao giờ, và sẽ vụt mấy sợi tóc mai ra một bên. Thanh thấy quả tim rung động nhẹ nhàng.

Bà cụ thì mãi nhìn cháu. Bác Nhân khoan tay đứng dựa bên cột nghe, bác cũng vui mừng vì thấy cậu về, vẫn mạnh khỏe và xinh trai như ngày trước. Còn cô Nga vẫn tươi đẹp và vui vẻ như thế. Có cô nhà cũng đỡ vắng, và bà cụ cũng đỡ buồn; hàng ngày cô chạy sang chơi giúp đỡ bà cụ giặt quần áo và nói chuyện đến người đi vắng ở trên tỉnh đã lâu không về thăm nhà.

Bữa ăn xong, Thanh với Nga đã trở lại thân mật như khi còn nhỏ. Thanh giắt nạng đi xem vườn; cây hoàng lan cao vút, cành lá rườm rà như chào đón hai người. Có lúc gần nhau, Thanh thấy mái tóc Nga thoang thoang thơm như có giát hoàng lan. Nhưng hoa lan chưa rụng, vẫn còn tươi ở trên cành. Nga bảo Thanh:

— Những ngày em đến đây hái hoa, em nhớ anh quá.

Thanh chẳng biết nói gì; chàng vút một cành lan xuống giữ ở trong tay để Nga tìm hoa nữa, rồi nhẹ nhàng buông ra cho cành lại cong lên. Nàng soi vào vai hai người, nhưng dưới chân đất vẫn mát như xưa.

— Bao giờ anh lên tỉnh?

— Ngày mai thôi. Kỳ này tôi được nghỉ ít. Nhưng mai kia, tôi sẽ về ở đây lâu hơn.

Lòng Thanh dịu lại. Nga đến bên bệ nước rửa hoa, rồi xếp bày trên quả trầu. Bà cụ nhìn cô, âu yếm:

— Hoa này còn non lắm, sao hái sớm thế, con?

Nga thưa:

— «Anh con hái đấy ạ» và nàng nhìn Thanh mỉm cười.

Đêm ấy một bà, một cháu với một cô láng giềng chuyện trò dưới bóng đèn mãi tới khuya, khi trăng lên. Qua vườn. Thanh tiễn Nga ra đến cổng, đi qua hai bên bờ lá đã ướt sương. Mùi hoàng lan thoang thoang bay trong gió mát. Không lường lự, Thanh cầm lấy tay Nga, để yên trong bàn tay mình. Nga cũng đứng yên lặng. Lâu lâu, Nga rút tay ra, sẽ nói:

— Thôi, em về.

Thanh đi trở vào rất thông thả. Có cái gì dịu ngọt chẳng tở ở đâu đây, khiến chàng vương phải. Chàng đến trường kỹ nghệ ở bên đèn.

Sáng hôm sau, Thanh đã phải lên tỉnh. Chiếc va-li chàng nặng những thức quà mà bà chàng đã ban cho. Thanh cầm mũ, đứng nghe lời khuyên bảo ân cần của bà già, dưới giàn hoa lý. Chàng vẫn bé quá và lại đi xa.

Tôi công, Thanh còn đứng lại nhìn cây hoàng lan và các cây khác trong vườn. Bác Nhân nhanh nhẩu ra cầm đỡ va-li cho chàng Thanh giật khê:

— Bảo tôi có nhờ chào cô Nga nhé.

Rồi chàng bước ra đi, nửa buồn mà lại nửa vui. Thanh nghĩ đến căn nhà như một nơi mát mẻ và sung sướng để chàng thường về nghỉ sau việc làm. Và Thanh biết rằng cô Nga sẽ vẫn đợi chàng, vẫn nhớ mong chàng như ngày trước. Cô ướp hoa hoàng lan trong lòng để dành chàng đến (hái ở trong vườn).

Thạch-Lam

Muốn khỏi chắc chắn...
Muốn đỡ tổn tiền... hãy tới...

Vì trường LẬU thường ăn theo đường tiêu tiện, nhưng nếu để dang dở không khỏi hẳn hay cách chữa không đúng phương pháp, bệnh sang thời kỳ kinh niên (état chronique), vì trùng ăn xuống thớ thịt (intracellulaire) thành cục rắn ở trong (point localisé) rất khó chữa. Ai mắc phải chứng này mà chữa đầu cũng không khỏi cứ lại Thanh - Hà Được Phòng 21 Cửa Nam chắc chắn chữa được hoàn toàn. Còn lậu mới mắc (état aigu) cách chữa lại thần hiệu hơn.

GIANG MAI — HẠ CAM SANG, lần hay mới, nặng hay nhẹ dùng thuốc trong mấy tiếng đồng hồ thấy đỡ ngay. Thuốc uống rất êm, không mệt nhẹ, không hại sinh dục.

Thanh-Hà Được Phòng

còn chữa đủ các chứng bệnh có danh y trót nom đã được tin nhiệm của phần đông bà con trong thành phố và khắp ba kỳ. Ngày nào cũng xem mạch cho đến lúc 6 giờ chiều.

Còn bệnh Phong tình ai muốn hỏi hay xem bệnh, giờ nào cũng có người tiếp và chỉ bảo dùm bệnh nhân để đỡ tổn tiền và khỏi dùng thuốc bậy.

THANH HÀ ĐƯỢC PHÒNG

21 Phố Cửa Nam (place Neyret) Hanoi

Ngân phiếu gửi cho:

Monsieur le Directeur
du Journal **NGÀY NAY**
80, Av. Grand Bouddha — Hanoi
Đừng đề tên người, nhất là tên những người trong tòa soạn và trị sự như thường đã xảy ra.

Docteur

ĐẶNG VŨ HỸ

Ancienne Interne de l'Hôpital
Saint Lazare de Paris

Spécialiste des maladies
vénériennes et cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ:

Bệnh hoa liễu,
Bệnh đàn bà,
Sửa trị sắc đẹp

KHÁM BỆNH

Sáng 9 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 giờ đến 7 giờ
Chủ nhật mở cửa cả buổi sáng

CHỖ Ở và PHÒNG KHÁM BỆNH
16 & 18, Rue Richaud, Hanoi
(đầu phố Hội-vũ)
TÉL. 242

ĐI NGHỈ MÁT

CHÔNG — Năm nay mọi định đi nghỉ mát Chapa, Tam-Đảo hay Đờ-son?

VỢ — Năm nay em chả định đi đâu cả, ở nhà chỉ mua hộp PHẤN THUỐC SOA RÔM « CON GÀ » 0p.10 để chiều chiều khi tắm xong, ta soa cho ta, cho con ta, xem có trắng, có mát, có thơm, có thích hơn đi không!!

CHÔNG — Phấn ấy mua ở đâu?

VỢ — Ở các nhà đại-lý Rượu Chồi Hoa-kỳ và Phòng-Tích Con Chim.

CHÔNG — Thế mua vài hộp đem đi thì mọi đi chứ?

VỢ — Còn nói gì nữa!!

Lời tâm sự của vợ sĩ Vũ Ôn (giáo sư Gòng Trà Kha)

Đeo kính không bao giờ sợ nắng, tôi xin được dùng như thế cũng nhờ có kính nghiệm từ giờ xin cơ gửi về Trabis Chanteauine Hanoi, sẽ gửi theo cho tôi và vẫn đúng kỳ hạn.

Từ trước đến nay, sau khi học Đông ở Cao Môn về tôi đã từng lấy tài nghệ ra để truyền bá lại cho đồng bào được bao nhiêu người thành tài, đã hoàn toàn có gắng để tránh những sự nguy hiểm rủi ro, đã chữa khỏi hàng ngàn người bị bệnh thần kinh (Syndrome nerveux), đã dùng bùa chữa tôi để giúp nhiều người buồn thủa bán lỗ thành pha đại thịnh vượng, ở bùa gia nhân đạo để gây hạnh phúc gia đình cho bao vợ chồng, ché nhau, rồi thành hòa hợp, v. v.

Hàng ngày tôi nhận được nhiều thư khuyến tôi nên cần thận trong sự truyền

nết người, xem tướng mặt (Physiognomie), xem tướng chữ (graphologie) xem tướng tay (chiromancie), tôi đã từng kinh nghiệm nhiều rất đúng nay lại muốn đem tài mọi ra công hiến đồng bào. Vậy các bạn muốn biết rõ tương lai hạnh phúc của mình, đường công danh ra sao, nhân duyên như thế nào, cửa hàng vàng khách tự nhiên đóng, hãy viết thư về cho tôi.

VĂN BÀN
TIỀN VẠN
HẬU VẠN
SIÂN ĐUYÊN
KẾ THỦ
SANG HÉN

Học Gòng Trà Kha 15 năm thụ, mandat 3p.00
Bùa chữa tôi, bùa gia nhân đạo, bùa thường 3p.00
Xem tương tay (in rõ hai bàn tay vào giấy kèm theo tuổi) 1p.00
Xem tướng mặt, gửi ảnh face 6x9 (xem chữ viết kèm theo tên tuổi ngày sinh) 1p.00
Hỏi hạn xin kèm có 0p.00 để trả lời.

Tại 120bis Chanteauine, Hanoi (mandat để tên VŨ ÔN)

AVIS IMPORTANT — Ngày 6 Avril này, tôi ở Huế, Saigon, Cambodge, các bạn có thể từ giờ xin cơ gửi về Trabis Chanteauine Hanoi, sẽ gửi theo cho tôi và vẫn đúng kỳ hạn.

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I.D.E.O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.
Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

- Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages . . . 0\$12
- Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . . 1.80
- Ramotte de 100 — quadrillé multiple . . . 1.00
- Plumier laqué, couvercle chromos . . . 1.05
- Compas sur panoplies : 15 et 4 pièces . . . 0\$65 — 0.48
- Compas plats nickelé réversible double usage . . . 1.18
- — — en pochette . . . 2\$85 — 2.20 & 1.55
- Nécessaire scolaire 4 pièces pochette cuir . . . 0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE — HANOI - HAIPHONG

« CON CHIM »

PHÒNG - TÍCH

THUỐC HAY NỔI TIẾNG KHẮP ĐÔNG DƯƠNG.
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LẮM

Khi đau họng, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng bỗ bịch bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ hơi hoặc ợ chua. Thường khi tức bụng thì chửi, khi đau bụng nổi hân, khi đau lưng, đau rax trên vai. Người thường mệt mỏi, buồn bã chán tay, bị lâu năm sắc da vàng, da bụng sưng, Con nhiều chứng không kể hết.

Liều một bữa uống 0p25
Liều hai bữa uống 0p45
VU-DINH-TAN An tứ kim tiền năm 1926 — 178bis Lacbray, Haiphong
Đại-ly phát hành toàn tỉnh HANOI: AN-HÀ 13 Hàng Mã (Cu-tơ) — Hanoi
Đại-ly phát hành khắp Đông-dương: NAM-TAN 100 phố Bonnal — Haiphong
Có lnh 100 Đại-ly khắp HANOI và khắp các tỉnh TRUNG, NAM, BẮC-KỲ và CAO-MÈN, LACB

Sữa

NESTLÉ

Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Hỏi xin không mất tiền quyền sách dạy cách nuôi trẻ của bác sĩ Vidal soạn ở hãng NESTLÉ, phố Paul Bert, số 55 HAIPHONG

Sâm Nhung Bách Bô Hồng - Khê

Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bổ quý giá, nên dùng nó dẫn ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhọc mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bach đãi hạ) cũng khỏi. Bà nào nuôi con thì tốt sữa, có sữa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mình mỗi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sai, bỏ ti, tiêu thực. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bổ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bổ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bô Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thứ bao sáp vàng, các bà dùng thứ bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiền với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00

Thuốc Hồng - Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kiên Tinh đại bổ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngư-phiêu, Hải-câu-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bổ vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bất lực », liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô tình lãnh đạm trở nên người đa tình vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay là 12 tiếng đồng hồ, có nhiều quả hiển nhiên. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhọc mệt. Thuốc này chuyên trị bổ thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh mau xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng - Khê »

Không chọn lẫn chất thuốc phiện (nhà Đoàn đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện, chỉ uống hết hai hào thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 5p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng - Khê

Giấy thép mà buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lẳng lơ! Hai câu Sấm ruyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì lẽ nói đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lậu và thuốc giang-mại; ai bị lậu không cứ mới hay kinh niên uống thuốc lậu Hồng-Khê số 38, mỗi hộp 0p.60 cũng khỏi rút nọc, ai bị bệnh giang-mại không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới hay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mại Hồng-Khê số 14 cũng khỏi rút nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp các nơi đâu đâu cũng biết tiếng:

Nhà thuốc HỒNG-KHÊ 88, Phố Chợ Hòm, Hanoi (Route de Huế)

Xem mạch cho đơn, bốc thuốc cháp, và có hơn 100 môn thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp Âu-Mỹ bán khắp ở nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mên, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc lý, có đơn chỉ rõ cách dùng và với rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà thuốc Hồng-khê dự Hội-chợ Haiphong năm 1937 được ban Toàn-quyền và quan (Thống-sứ ban khen, các báo tây, nam tỏ lời khuyến khích, được thưởng « Bội tinh vàng » và được « Bằng cấp thi-nữ » tại Hội-chợ Huế. Kỹ thuật bào công nghệ, mỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-sứ ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có biên 2 cuốn sách thuốc: « Gia-dinh Y-dược » và « Hoa-Nguyệt Cẩm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-ly, mua thuốc Hồng-khê xin nhận kỹ dấu hiệu Phật 12 tay.

Thuộc bò hạch

Van - Bảo

của giáo - sư TRẦN-PHÚC-SINH, trường Y-học Nam-kinh

Chuyên trị : Các nội hạch làm việc không đều, nên thân-kinh hệ mất điều-hòa, con người không thể tự-chủ những ý muốn, rồi sanh ra đời tánh.

Trị các chứng suy-nhược về tinh-dục của đàn ông và đàn bà. Suy-nhược về sự phát-dục, sự bản tinh. Trị sự lãnh-dạm về phòng-dục của đàn bà. Đem lại cái « cực-diêm khoái-lạc » cho những người trọng tuổi, bởi những nội-hạch của họ bị thiếu chất « DƯƠNG - HUYẾT - TINH ».

Trị các chứng đau mỗi xác thịt, đau lưng ừ tai, bãi oải gân cốt, vi phòng sự vô chứng, hoặc vi thuở nhỏ chơi bơi vô độ.

Thuốc VAN - BẢO là sự lồng hợp các tinh-chất quý của động-vật, đem bồi bổ những nội-hạch cho nhân loại. Tăng chất « Dương-huyết-tinh » cho óc, cho thận, trừng dái của đàn ông và buồng trứng của đàn bà.

Thuốc VAN-BẢO làm cho đàn ông lớn tuổi lấy lại cái sức mạnh như hồi niên thiếu, làm cho đàn bà lớn tuổi có lại cái sắc đẹp, da hết nhăn, thịt săn, vú nở v. v...

Thuốc VAN-BẢO có đủ tánh chất khêu động, làm sống dậy những tế-bào đã ừ-rũ khô héo của những người già hóp, rồi làm cho tươi trẻ lên. Như đó con người đang phiền muộn, chán ngán, cảm thấy sống lại cảnh đời vui vẻ, ăn-đi mặn nồng, siêng làm việc, thích phũ dẫu.

Khi mua nên nói rõ thứ đàn ông hay đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00   1 hiệp là 4 hộp 15p.00
(Gửi lãnh hóa giao ngân)

Tổng phát hành phía Bắc : **VAN HOA**
8 Hàng Ngang HANOI

Tổng phát hành miền Nam : **VÕ - ĐÌNH - DÂN**
323 Marins Cholon, và các phân cuộc

Hai nơi trên đây có trữ 3 thứ thuốc có danh của Phục-Hưng Y-Quán là thuốc Ho, Điều-kinh và Cố-tinh, mỗi hộp 1p.00

Có gió thuyền buồm nước dậm, có CỬU LONG HOÀN con người vui bước đường đời, anh em đất Việt ta ơi, CỬU LONG nổi tiếng khắp trời Đông-dương.

Thuốc CỬU LONG HOÀN có bán tại :
hãng VAN-HÓA, 8 Hàng Ngang - Hanoi
Các tỉnh đều có đại-lý

Vị cứu tinh của các bệnh như
HOA LIỄU và **PHONG TINH**

là

SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN số I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như : Lậu, Tim la, Dương mai Hạch xoài, Cột khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, dẫu cho độc nhập cốt đi nữa thuốc SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN cũng tổng lời gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi căn trừ càng không hại sanh dục, không hành bệnh nhưn.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1350

Nhà thuốc **ÔNG-TIÊN**
11, Rue de la Soie, Hanoi